



EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 9.7.2013
COM(2013) 512 final

2013/0246 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**matkapaketeista ja avustetuista matkajärjestelyistä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004
ja direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/314/ETY
kumoamisesta**

{SWD(2013) 263 final}

{SWD(2013) 264 final}

{SWD(2013) 266 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Yleinen tausta

Matkailulla on nykyään keskeinen asema Euroopan taloudessa, ja Euroopan matkailuala onkin yksi EU:n kasvun moottoreista. Valtaosa matkailualan noin 1,8 miljoonasta yrityksestä on pk-yrityksiä, ja alan työllistämisvaikutus on 5,2 prosenttia kokonaistyövoimasta. Euroopan matkailuala ja siihen liittyvät alat tuottavat noin 10 prosenttia EU:n bruttokansantuotteesta.¹

Vuonna 1990 annetulla matkapaketteja koskevalla direktiivillä 90/314/ETY² luotiin tärkeitä oikeuksia yleensä kuljetuksen ja majoituksen sisältäviä pakettilomia ostaville Euroopan matkailijoille. Vuonna 2002 annetussa yhteisöjen tuomioistuimen tuomiossa³ täsmennettiin, että käsite ”etukäteen järjestetty yhdistelmä” kattaa myös matkapalvelut, jotka matkatoimisto yhdistää asiakkaan nimenomaisesta pyynnöstä välittömästi ennen matkatoimiston ja asiakkaan välisen sopimuksen tekemistä.

Direktiivillä 90/314/ETY varmistetaan, että kuluttajat saavat olennaiset tiedot ennen matkapakettisopimuksen allekirjoittamista ja sen jälkeen. Siinä säädetään, että matkanjärjestäjät ja/tai matkanvälittäjät ovat vastuussa myös alihankkijoiden tarjoamien matkapakettiin sisältyvien palvelujen asianmukaisesta suorittamisesta. Siinä säädetään myös matkapakettisopimukseen tehtävien muutosten seurauksista ja varmistetaan, että matkustajille palautetaan ennalta suoritettut maksut ja turvataan matkustajien paluukuljetus matkanjärjestäjän ja/tai matkanvälittäjän maksukyvyttömyyden varalta.

Vuonna 1990 matkailumarkkinoiden rakenne oli kuitenkin paljon nykyistä yksinkertaisempi eikä internetiä vielä ollut. Edellä mainitusta yhteisöjen tuomioistuimen tuomiosta huolimatta on edelleen epäselvää, miltä osin direktiivi kattaa nykyiset matkapalvelujen yhdistämistavat.

Direktiivin täytäntöönpanosta vuonna 1999 annetun komission kertomuksen⁴ mukaan säädöksissä, joilla direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, on huomattavia eroja, jotka johtuvat direktiivin lähtökohtana olevasta vähimmäistason yhdenmukaistamisesta, jäsenvaltioille annetusta laajasta harkintavallasta esimerkiksi korvausvelvollisen tahon tai korvausvelvollisten tahojen suhteen sekä epätasällisyyksistä direktiivin tekstissä.

Direktiivin 90/314/ETY ajanmukaistamisella vastataan lainsäätäjien, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean sekä eurooppalaisen neuvonkuluttajaryhmän esittämiin pyyntöihin.⁵ Direktiivin tarkistamista ovat pyytäneet myös monet matkailualan ja kuluttajajärjestöjen edustajat. Direktiivin tarkistaminen mainitaan nimenomaisesti myös katsauksissa Euroopan

¹ Komission tiedonanto ”Eurooppa, maailman ykkösmatkailukohde – Euroopan matkailupolitiikan uudet puitteet” KOM(2010) 352 lopullinen, 30.6.2010.

² Neuvoston direktiivi 90/314/ETY, annettu 13 päivänä kesäkuuta 1990, matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista.

³ Asia C-400/00, Club-Tour, tuomio 30.4.2002.

⁴ SEK(99) 1800 lopull.

⁵ Esim. Luxemburgissa 13. huhtikuuta 2000 pidetyn kuluttaja-asia-ain neuvoston 2255. kokouksen päätelmät, 16. tammikuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin päätöslauselma (2001/2136(INI)), 11. toukokuuta 2011 annettu Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto (EUVL C 132) sekä 12. huhtikuuta 2010 ja 8. helmikuuta 2013 annetut eurooppalaisen neuvonkuluttajaryhmän lausunnot.

unionin kansalaisuuteen⁶, Euroopan kuluttaja-asioiden toimintaohjelmassa⁷ ja toisessa sisämarkkinapakettissa⁸.

1.2. Ehdotuksen perustelut

1.2.1. Internetjakelun kehitys ja lentoliikennealan vapautuminen

Vuonna 2011 EU:n kotitalouksista 73 prosentilla oli internetyhteys.⁹ Lähes kaksi kolmannesta EU:n kansalaisista käyttää internetiä vähintään kerran viikossa, ja heistä yli puolet käyttää sitä päivittäin tai lähes päivittäin. Matkapalvelut kuuluvat suosituimpiin verkko-ostoksiin.

Verkkokaupan kehittyminen ja lentoliikennealan vapautuminen ovat muuttaneet kuluttajien tapaa järjestää lomamatkansa. Niiden seurauksena on syntynyt monia erilaisia menettelyjä, joilla elinkeinonharjoittajat avustavat kuluttajia räätälöimään matkapalveluja, etenkin verkossa. Näitä elinkeinonharjoittajia ovat muun muassa matkatoimistot, matkanjärjestäjät, lentoyhtiöt ja laivanvarustamot. Monissa jäsenvaltioissa on epäselvää, kuuluvatko edellä mainitut yhdistelmät direktiivin soveltamisalaan ja ovatko yhdistelmiä kokoavat elinkeinonharjoittajat vastuussa kyseisten palvelujen suorittamisesta erityisesti, kun on kyse verkkoympäristöstä.

Tämä aiheuttaa epävarmuutta sekä elinkeinonharjoittajille että kuluttajille.

Seurauksena on myös, että direktiivin soveltamisalaan nimenomaisesti kuuluvien markkinatoimijoiden on nykyään noudatettava eri sääntöjä ja vastattava eri kustannuksista kuin niiden yritysten, jotka eivät kuulu tai jotka eivät katso kuuluvansa direktiivin soveltamisalaan, vaikka ne kilpailevat samoista asiakkaista.

1.2.2. Säännösten noudattamisesta aiheutuvat tarpeettomat kustannukset ja rajat ylittävän kaupan esteet

Eräät direktiivin säännökset ovat vanhentuneet tai aiheuttavat yrityksille muulla tavalla tarpeetonta raskautta. Niitä ovat esimerkiksi esitteitä koskevat tiedotusvaatimukset ja liikematkajärjestelyjen kuuluminen direktiivin soveltamisalaan.

Jäsenvaltioiden säädösten välisistä eroista johtuva oikeudellinen hajanaisuus aiheuttaa lisäkustannuksia yrityksille, jotka haluavat käydä rajat ylittävää kauppaa.

1.2.3. Kuluttajille aiheutuva haitta – epäselvät ja vanhentuneet säännöt

Dynaamisten matkapakettien yhteydessä kuluttajille aiheutunutta haittaa koskevassa tutkimuksessa¹⁰ arvioitiin kuluttajille vuosittain aiheutuvaa yksilötason haittaa¹¹ yhdistetyissä matkajärjestelyissä, joissa direktiivin sovellettavuus on epävarma. Tutkimuksesta kävi ilmi, että kyseisiin matkajärjestelyihin liittyvät ongelmat ovat yleisempiä ja kuluttajien kannalta haitallisempia kuin direktiivin soveltamisalaan selkeästi kuuluviin perinteisiin matkapaketteihin liittyvät ongelmat.

Myös perinteisiä etukäteen järjestettyjä matkapakettia ostaville kuluttajille aiheutuu tietyssä määrin haittaa, koska eräät direktiivin säännökset ovat vanhentuneita, epäselviä tai

⁶ KOM(2010) 603 lopullinen ja COM(2013) 269 final.

⁷ COM(2012) 225 final.

⁸ COM(2012) 573 final – liite II.

⁹ Eurostat, Data in focus, 66/2011.

¹⁰ http://ec.europa.eu/consumers/strategy/docs/study_consumer_detriment.pdf.

¹¹ Kuluttajille aiheutuva haitta on määritelmän mukaan yksittäisille kuluttajille aiheutuva kielteinen lopputulos suhteessa johonkin vertailuarvoon, kuten kohtuullisiin odotuksiin. Se perustuu kuluttajien kielteisen kokemuksiin, joissa yhdistyy taloudellinen ja muu kuin taloudellinen haitta, esimerkiksi ajanhukka.

puutteellisia. Tästä on esimerkkinä kuluttajilta puuttuva oikeus peruuttaa matkapaketti ennen matkalle lähtöä.

1.3. Ehdotuksen tavoitteet

Tarkistetun ehdotuksen yleisenä tavoitteena on perussopimuksen 114 artiklan mukaisesti tehostaa sisämarkkinoiden toimintaa ja saavuttaa kuluttajansuojan korkea taso lähentämällä matkapaketteja ja muita matkapalvelujen yhdistelmiä koskevia sääntöjä.

Ehdotuksella pyritään luomaan toimijoille tasapuoliset toimintaedellytykset, poistamaan rajat ylittävän kaupan lainsäädännöllisiä esteitä ja vähentämään yrityksille säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Lisäksi ehdotuksella pyritään saavuttamaan kuluttajansuojan korkea taso ja vähentämään kuluttajille aiheutuvaa haittaa yhtäältä täsmentämällä, mitkä matkapalvelujen yhdistelmät ovat matkapaketteja koskevien EU:n sääntöjen mukaisen suojan kattamia, ja toisaalta korvaamalla epäselviä ja vanhentuneita säännöksiä. Ehdotus sisältää matkustajien suojaa koskevia velvoittavia sääntöjä, joista jäsenvaltiot ja elinkeinonharjoittajat eivät saa poiketa kuluttajien vahingoksi.

1.4. Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen ja tavoitteiden kanssa

Komissio toteutti viime vuosikymmenellä kuluttajansuojalainsäädännön kattavan tarkistuksen, jonka perusteella annettiin aikaosuuksia koskeva direktiivi 2008/122/EY ja kuluttajan oikeuksia koskeva direktiivi 2011/83/EU. Myös direktiivin 90/314/ETY tarkistaminen on osa näitä toimenpiteitä.

Ehdotuksella täydennetään voimassa olevaa EU:n lainsäädäntöä, josta mainittakoon erityisesti kuluttajasopimusten kohtuuttomia ehtoja koskeva direktiivi (93/13/ETY), sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi (2005/29/EY), kuluttajan oikeuksia koskeva direktiivi (2011/83/EU), matkustajien oikeuksia koskevat asetukset (asetukset (EY) N:o 2004/261, (EY) N:o 1371/2007, (EY) N:o 1177/2010 ja (EY) N:o 181/2011) sekä sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi 2000/31/EY ja palveluja sisämarkkinoilla koskeva direktiivi 2006/123/EY.

Lisäksi ehdotus täydentää sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista annettua asetusta (Rooma I) (EY) N:o 593/2008 ja tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annettua asetusta (Bryssel I) (EY) N:o 44/2001.

2. KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

2.1. Intressitahojen kuuleminen

Komissio sai vuonna 2007 laadittuun komission työasiakirjaan perustuneessa vuonna 2008 toteutetussa kuulemisessa yli 80 vastausta liike-elämän sidosryhmiltä, kuluttajajärjestöiltä, lakimiehiltä, tutkijoilta ja 14 jäsenvaltiolta. Tammikuussa 2009 komissio käynnisti kuluttajille aiheutuvaa haittaa koskevan tutkimuksen, joka kattoi 17 EU:n jäsenvaltiota ja perustui 500 kuluttajan haastatteluun.

Lokakuussa 2009 järjestetyssä toisessa julkisessa kuulemisessa käytettiin viittä verkossa täytettävää kyselylomaketta, jotka osoitettiin kuluttajille, kuluttajajärjestöille, yrityksille, toimialajärjestöille ja jäsenvaltioille/viranomaisille. Direktiivin tarkistamista kannatti 89 prosenttia viranomaisista, 70 prosenttia liike-elämän järjestöistä, 64 prosenttia yrityksistä ja 96 prosenttia kuluttajajärjestöistä.

Jäsenvaltioiden työpajassa 27. lokakuuta 2009 keskusteltiin erityisistä ongelmista ja toimintavaihtoehtoista. Eurooppalaisen neuvoo-antavan kuluttajaryhmän alainen työryhmä antoi lausunnon 21. huhtikuuta 2010.

Huhtikuun 22. päivänä 2010 pidetyssä sidosryhmätapaamisessa keskusteltiin yksilöityjen toimintavaihtoehtojen vaikutuksista. Syyskuun 2009 ja lokakuun 2010 välisenä aikana pidettiin yli 15 tärkeimpien alan edustajien haastattelua.

Komissio teetti maaliskuussa 2012 tutkimuksen, jossa testattiin valmismatkoille annettavaa merkkiä ja kuluttajien käyttäytymistä yksilöllisten matkapakettien hankkimisen yhteydessä. Kesäkuussa 2012 komissio järjesti jäsenvaltioiden työpajan ja sidosryhmien kokouksen, joissa jatkettiin tarkistusprosessin käsittelyä. Eurooppalainen neuvoo-antava kuluttajaryhmä pyysi 8. helmikuuta 2013 toistamiseen direktiivin tarkistamista.

2.2. Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnissa tutkittiin kahdeksaa eri toimintavaihtoehtoa ja eräitä alavaihtoehtoja.

Vaihtoehto 1 – vallitseva tilanne säilytetään ennallaan eli direktiivi säilytetään nykyisessä muodossaan

Vaihtoehto 2 – suuntaviivat eli direktiivi säilytetään nykyisessä muodossaan ja laaditaan suuntaviivat, joihin sisällytetään unionin tuomioistuimen asiaan liittyviä tuomioita ja joissa täsmennetään direktiivin soveltamisalaa ja toimijoiden vastuita

Vaihtoehto 3 – otetaan käyttöön valmismatkamerkki ja/tai avustettuja matkajärjestelyjä myyviä palveluntarjoajia koskeva vaatimus, jonka mukaan näiden on ilmoitettava, etteivät niiden palvelut muodosta matkapakettia (lisätoimenpiteet)

Alavaihtoehto A – otetaan käyttöön valmismatkamerkki eli kuluttajille matkapaketin hankkimisen yhteydessä esitettävä pakollinen logo

Alavaihtoehto B – otetaan käyttöön velvoite, jonka mukaan elinkeinonharjoittajien, jotka tarjoavat muita yhdistettyjä matkajärjestelyjä kuin matkapaketteja, on tehtävä selväksi, etteivät ne myy matkapakettia.

Vaihtoehto 4 – kumotaan direktiivi ja siirrytään toimialan toteuttamaan itsesääntelyyn

Vaihtoehto 5 – ajanmukaistetaan direktiiviä ja yksittäisen toimijan matkapakettien kattavuutta

Vaihtoehdossa 5 direktiiviä tarkistettaisiin siten, että säilytettäisiin nykyisen direktiivin pää rakenne ja sen soveltamisalaa täsmennettäisiin sisällyttämällä siihen nimenomaisesti yksittäisen toimijan matkapaketit sekä tarkistamalla useita säännöksiä. Tarkistettua direktiiviä sovellettaisiin matkapalveluihin, jotka yhdistetään samaa matkaa tai lomaa varten yhdellä verkkosivustolla tai yhdessä matkatoimiston fyysisessä toimipaikassa.

Vaihtoehto 6 – vaiheittainen lähestymistapa – direktiivin sekä yksittäisen toimijan ja useamman toimijan matkapakettien kattavuuden ajanmukaistaminen ja kevennetyn sääntelyn soveltaminen useamman toimijan avustettuihin matkajärjestelyihin

Tämä vaihtoehto vastaa toimintavaihtoehtoa 5, ja lisäksi siinä on määrä ulottaa direktiivin soveltamisala vaiheittain kattamaan

– useamman palveluntarjoajan *matkapaketit* eli eri elinkeinonharjoittajien kokoamat matkapalvelujen yhdistelmät, joissa on tiettyjä samoja piirteitä kuin matkapaketeissa; niihin sovellettaisiin samaa sääntelyä kuin muihin matkapaketteihin (mukaan luettuina täysi vastuu sopimuksen asianmukaisesta täyttämisestä ja maksukyvyttömyyssuojan järjestämistä koskeva velvoite),

– useamman toimijan *avustetut matkajärjestelyt* eli matkapalvelujen yhdistelmät, joissa ei ole matkapaketeille tyypillisiä ominaispiirteitä ja jotka sen vuoksi eivät todennäköisesti johda kuluttajaa harhaan. Niihin sovellettaisiin kevennettyä sääntelyä, joka kattaa maksukyvyttömyyssuojan ja velvoitteen ilmoittaa selkeästi ja näkyvästi, että kukin yksittäinen palveluntarjoaja vastaa palvelujen asianmukaisesta suorittamisesta.

Vaihtoehto 7 – direktiivin ajanmukaistaminen sekä yksittäisen toimijan matkapakettien että useamman toimijan matkajärjestelyjen osalta

Tämä vaihtoehto sisältää vaihtoehdot 5 ja 6, ja lisäksi siinä sovelletaan kaikkiin useamman toimijan avustettuihin matkajärjestelyihin samoja velvoitteita kuin matkapaketteihin.

Vaihtoehto 8 – ”matkadirektiivi”

Tähän vaihtoehtoon sisältyy vaihtoehto 7, minkä lisäksi siinä ulotetaan direktiivin soveltamisala kattamaan myös erilliset matkapalvelut, kuten vuokra-auto, majoitus tai lennot. Siinä sovelletaan periaatteessa samoja sääntöjä kaikille matkapalveluille riippumatta siitä, ovatko ne matkapaketin osia vai ei.

Vaikutusten arvioinnissa päädytään siihen, että sopivin vaihtoehto havaittujen ongelmien ratkaisemiseen on vaihtoehto 6, johon tämä ehdotus perustuu.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

3.1. Tiivistelmä ehdotetuista toimista

Ehdotetulla direktiivillä selkeytetään ja ajanmukaistetaan matkustajien suojan kattavuutta, kun kyseessä on matkapalvelujen yhdistelmien ostaminen samaa matkaa tai lomaa varten, ulottamalla direktiivin soveltamisala kattamaan verkossa ostettavien matkapakettien ja avustettujen matkajärjestelyjen eri muodot.

Ehdotuksella varmistetaan, että matkustajille tiedotetaan entistä paremmin heidän ostamistaan palveluista ja heille taataan entistä selkeämmät oikeussuojakeinot sen varalta, että jokin menee vikaan.

Ehdotuksella vähennetään oikeudellista hajanaisuutta ja vahvistetaan maksukyvyttömyyssuojan vastavuoroista tunnustamista. Näin minimoidaan rajat ylittävän kaupan esteitä ja vähennetään niille elinkeinonharjoittajille säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia, jotka aikovat harjoittaa rajat ylittävää toimintaa, sekä varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset matkailumarkkinoilla.

3.2. Oikeusperusta

Tämä ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 114 artiklaan.

Ehdotuksessa vahvistetaan matkapakettien ja avustettujen matkajärjestelyjen alalla unionin alueella sovellettavia suurelta osin yhtenäisiä sääntöjä sekä annetaan elinkeinonharjoittajille ja matkustajille varmuus siitä, mitkä heidän oikeutensa ja velvollisuutensa ovat, riippumatta sopimukseen sovellettavasta kansallisesta lainsäädännöstä. Näin estetään tarpeettomat kustannukset rajat ylittävissä liiketoimissa ja annetaan kuluttajille enemmän valinnanvaraa.

Ehdotuksella varmistetaan kuluttajansuojan korkea taso SEUT-sopimuksen 114 artiklan 3 kohdan mukaisesti säilyttämällä direktiivin 90/314/ETY mukainen kuluttajansuojan taso tai parantamalla sitä.

3.3. Toissijaisuusperiaate

Ehdotus on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus' 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukainen.

Tavoitteita – sisämarkkinoiden toiminnan tehostamista poistamalla jäsenvaltioiden lainsäädännön eroavuudet ja kuluttajien mahdollisuuksien parantamista hankkia palveluja muista jäsenvaltioista – ei voida toteuttaa riittävällä tavalla, jos jäsenvaltiot toimivat ilman yhteensovittamista.

Havaitut ongelmat on siis tarkoituksenmukaisinta ratkaista kansallisia sääntöjä lähentävällä unionin tason säädöksellä.

3.4. Suhteellisuusperiaate

Ehdotus on SEU-sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukainen.

Direktiivin 90/314/EY tavoin tämä ehdotus ei kata matkailulainsäädännön kaikkia osatekijöitä vaan ainoastaan matkapakettien ja muiden matkapalvelujen yhdistelmien tietyt osatekijät, joiden osalta unionin tason yhteensovitettu toiminta katsotaan tarpeelliseksi. Ehdotuksessa ei esimerkiksi puututa yleiseen kansalliseen sopimuslainsäädäntöön eikä valtuutus- ja toimilupajärjestelmiin.

Vaikutusten arvioinnin mukaan edellä mainittuja tavoitteita ei voida saavuttaa velvoittamattomilla toimenpiteillä, kuten suosituksilla, ohjeilla tai itsesääntelyllä.

Direktiivillä varmistetaan oikeuksien ja velvollisuuksien yhdenmukaisuus, ja jäsenvaltiot voivat sen nojalla sisällyttää oikeuksia ja velvollisuuksia koskevat säännöt kansalliseen sopimuslainsäädäntöönsä.

Lisäksi jäsenvaltiot voivat direktiivin nojalla panna täytäntöön parhaiten soveltuvat valvontakeinot sekä sääntöjen rikkomisesta määrättävät seuraamukset. Ehdotuksessa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus antaa tietyillä aloilla ehdotusta tiukempia sääntöjä.

3.5. Vaikutus perusoikeuksiin

Komissio on varmistanut asiakirjan ”Euroopan unionin strategia perusoikeuskirjan panemiseksi tehokkaasti täytäntöön”¹² mukaisesti, että ehdotus on perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien mukainen ja että sillä edistetään näiden oikeuksien soveltamista. Ehdotuksessa kunnioitetaan erityisesti perusoikeuskirjan 16 artiklassa vahvistettua elinkeinovapautta ja varmistetaan kuluttajansuojan korkea taso perusoikeuskirjan 38 artiklan mukaisesti.

3.6. Uudelleentarkastelulauseke

Ehdotuksessa velvoitetaan komissio antamaan direktiivin soveltamista koskeva kertomus viimeistään viiden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta ja toimittamaan se Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia.

3.7. Euroopan talousalue

Ehdotettu direktiivi koskee ETA-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa asiaa, minkä vuoksi se on ulotettava koskemaan Euroopan talousaluetta.

3.8. Selittävät asiakirjat

Koska ehdotus on monimutkainen ja jäsenvaltiot ovat saattaneet direktiivin 90/314/ETY osaksi kansallista lainsäädäntöään hyvin eri tavoin, komissio katsoo aiheelliseksi, että

¹² Komission tiedonanto KOM(2010) 573, 19.10.2010.

jäsenvaltioiden on toimitettava asiakirjat, joissa kuvataan direktiivin osien ja kansallisten täytäntöönpanosäännösten vastaavien osien suhdetta.

4. EHDOTUKSEN KUVAUS

Ehdotuksessa on 29 artiklaa ja kaksi liitettä (vastaavuustaulukko, jossa esitetään direktiivin 90/314/ETY artikloja vastaavat ehdotetun direktiivin artikkelit, sekä säädökseen liittyvä rahoitusselvitys).

4.1. Kohde, soveltamisala ja määritelmät (1–3 artikla)

Ehdotetun direktiivin 1 artiklassa esitetään direktiivin kohde. Sen 2 artiklassa määritellään 3 artiklassa oleviin ”matkapakettia” ja ”avustettua matkajärjestelyä” koskeviin määritelmiin liittyen direktiivin soveltamisala, jossa otetaan huomioon eri mahdollisuudet yhdistää matkapalveluja.

Yhdistelmät, jotka täyttävät jonkin 3 artiklan 2 kohdassa esitetyistä vaihtoehtoisista kriteereistä, katsotaan matkapaketeiksi sen tavan perusteella, jolla matkapalvelut esitellään matkustajalle. Tästä seuraa tiedotusvaatimuksia, vastuuta ja maksukyvyttömyyssuojaa koskevia oikeudellisia vaikutuksia.

”Avustetuiksi matkajärjestelyiksi” määritellään yhdistelmät, joissa matkanvälittäjät helpottavat kohdennetusti ylimääräisten matkapalvelujen hankkimista toisiinsa kytkettyjen varausprosessien avulla, sekä tapaukset, joissa matkustaja tekee sopimuksia yksittäisten palveluntarjoajien kanssa ja joissa ei ole matkapaketin tunnusomaisia piirteitä, kuten yhteistai kokonaishintaa. Matkanvälittäjät, joiden liiketoimintaan kuuluu ”avustettujen matkajärjestelyjen” hankkimisen helpottaminen, velvoitetaan selittämään matkustajille selvästi, että kukin palveluntarjoaja vastaa vain itse tarjoamiensa matkapalvelujen suorittamisesta. Jotta voitaisiin varmistaa matkustajien oikeuksia koskeviin säännöksiin ja yleiseen kuluttajansuojalainsäädäntöön perustuvan suojan lisäksi tietty EU:n tason lisäsuoja, on tarkoituksenmukaista säätää, että niiden matkanvälittäjien, joiden kautta matkustajat ostavat enemmän kuin yhden matkapalvelun, on varmistettava oman maksukyvyttömyytensä tai jonkin muun palveluntarjoajan maksukyvyttömyyden tapauksessa, että matkustajille palautetaan ennalta suoritettut maksut ja turvataan tarvittaessa matkustajien paluukuljetus.

Ei ole tarkoituksenmukaista turvata samaa suojan tasoa liikematkustajille, joiden matkajärjestelyt (niin sanotut liikematkajärjestelyt) perustuvat heidän työnantajiansa ja liikematkoihin erikoistuneiden matkanjärjestäjien välisiin puitesopimuksiin, joissa usein määrätään yritysten keskinäisiin järjestelyihin perustuvasta tämän direktiivin mukaista suojaa vastaavasta suojan tasosta. Kyseiset matkajärjestelyt jätetään sen vuoksi direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

Muut soveltamisalaa koskevat rajoitukset, myös niin sanottuja satunnaisesti järjestettäviä matkapaketteja koskevat, säilytetään ennallaan.

”Matkapakettien” ja ”avustettujen matkajärjestelyjen” lisäksi 3 artiklassa määritellään muita direktiivin keskeisiä käsitteitä, kuten ”matkustaja”, ”matkanjärjestäjä”, ”matkanvälittäjä” ja ”väistämättömät ja poikkeukselliset olosuhteet”. ”Matkanjärjestäjä” määritellään elinkeinonharjoittajaksi, joka yhdistää ja myy tai tarjoaa myytäväksi matkapaketteja joko suoraan tai toisen elinkeinonharjoittajan välityksellä tai yhdessä toisen elinkeinonharjoittajan kanssa. Matkanjärjestäjät ovat vastuussa matkapaketin toteutumisesta (11 ja 12 artikla), avun tarjoamisesta matkustajalle (14 artikla) ja maksukyvyttömyyssuojan järjestämisestä (15 artikla). Sekä matkanvälittäjät että matkanjärjestäjät ovat vastuussa tiedottamisesta ennen sopimuksen tekemistä (4 artikla). Matkanvälittäjät ovat vastuussa varausvirheistä (19 artikla).

Avustettujen matkajärjestelyjen hankkimista helpottavilla matkanvälittäjillä on velvollisuus järjestää maksukyvyttömyyssuoja (15 artikla).

4.2. Tiedotusvelvoitteet ja matkapakettisopimuksen tekeminen ja sisältö (4–6 artikla)

Ehdotuksen 4 artiklassa luetellaan erityisiä tietoja, jotka matkanjärjestäjien ja tarvittaessa matkanvälittäjien on annettava matkapaketin hankintaa suunnitteleville ennen sopimuksen tekemistä. Näitä vaatimuksia sovelletaan muiden sovellettavien direktiivien tai asetusten mukaisten tiedotusvaatimusten lisäksi.

Matkapakettisopimuksen tekemisestä säädetään 5 artiklassa.

Ehdotuksen 6 artiklassa on säännöksiä sopimuksen sisällöstä ja esittelemisestä tai sopimuksen vahvistamisesta sekä ennen matkapaketin alkamista annettavista asiakirjoista ja tiedoista.

4.3. Sopimuksen muuttaminen ennen matkapaketin alkamista (7–10 artikla)

Kuten direktiivin 90/314/ETY 4 artiklan 3 kohdassa, myös ehdotetun säädöksen 7 artiklassa säädetään ehdoista, joiden täyttyessä matkustajalla on oikeus siirtää matkapaketti toiselle henkilölle.

Ehdotuksen 8 artiklan lähtökohtana on periaate, jonka mukaan sovitut hinnat ovat sitovia, ja vahvistetaan sääntöjä, jotka koskevat mahdollisuutta muuttaa hintaa ja hintamuutosten vaikutuksia ottaen huomioon, että matkapakettisopimukset tehdään usein kauan ennen matka-ajankohtaa. Nämä säännöt perustuvat samoihin periaatteisiin kuin direktiivin 90/314/ETY 4 artiklan 4–6 kohta.

Ehdotuksen 8 artiklan 2 kohdassa säilytetään oikeus korottaa hintaa polttoainekustannusten, verojen ja valuuttakurssien muutosten vuoksi ja täsmennetään lisäksi korottamiseen liittyviä direktiivin 90/314/ETY mukaisia ehtoja. Jos matkanjärjestäjä pidättää itselleen oikeuden korottaa hintaa, sen on myös myönnettävä matkustajille hinnanalennuksia. Hintaa saa korottaa enintään 10 prosenttia matkapaketin kokonaishinnasta.

Muiden kuin hinnanmuutosten osalta säädetään erikseen merkityksettömistä muutoksista (9 artiklan 1 kohta) ja merkittävistä muutoksista (9 artiklan 2 ja 3 kohta).

Direktiiviin 90/314/ETY verrattuna 10 artiklassa annetaan matkustajille enemmän mahdollisuuksia purkaa sopimus ennen matkapaketin alkamista. Matkustajien oikeus purkaa sopimus asianmukaista korvausta vastaan (10 artiklan 1 kohta) vastaa jäsenvaltioissa käytössä olevia sääntöjä ja käytäntöjä. Ehdotuksen 10 artiklan 2 kohdassa matkustajille annetaan oikeus purkaa sopimus ilman korvausta väistämättömissä ja poikkeuksellisissa olosuhteissa.

4.4. Matkapaketin toteuttaminen (11–14 artikla)

Näissä artikloissa olevat säännöt koskevat matkanjärjestäjän vastuuta matkapaketin toteuttamisesta (11–13 artikla) ja velvollisuutta avun antamiseen matkustajalle (14 artikla).

Toisin kuin direktiivin 90/314/ETY mukaan, vain matkanjärjestäjä on vastuussa matkapaketin toteuttamisesta. Näin pyritään estämään kustannusten päällekkäisyyttä ja oikeusriitoja. Vastuuta koskevat yhdenmukaiset säännöt helpottavat samalla matkanjärjestäjien ja matkanvälittäjien toteuttamia rajat ylittäviä liiketoimia.

Ehdotuksen 11 ja 12 artiklassa säädetään oikeussuojakeinoista, joita matkustaja voi käyttää vaatimustenmukaisuuden laiminlyönnin tapauksessa eli silloin, kun palveluja ei suoriteta tai ne suoritetaan virheellisesti. Nämä säännöt perustuvat samoihin periaatteisiin kuin direktiivin 90/314/ETY 5 ja 6 artiklan säännöt, mutta ne esitetään järjestelmällisemmin täsmentämällä tiettyjä asioita ja korjaamalla tiettyjä puutteita.

Ehdotuksen 11 artiklassa säädetään velvollisuudesta korjata vaatimustenmukaisuuden laiminlyönnin tilanne ja järjestää matkapaketin toteuttamisen jatkamiseksi tarvittava järjestely, jos merkittävää osaa palveluista ei voida toteuttaa sopimuksen mukaisella tavalla. Siinä täsmennetään, että jälkimmäistä velvoitetta sovelletaan myös, jos matkustajan paluu lähtöpaikkaan ei toteudu sovitulla tavalla. Jos matkustajan oikea-aikaista paluuta ei kuitenkaan ole mahdollista varmistaa väistämättömien ja poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi, matkanjärjestäjän velvollisuutena on vastata oleskelun jatkamisesta aiheutuvista kustannuksista, jotka saavat olla enintään 100 euroa yötä kohti enintään kolmelta yöltä yhtä matkustajaa kohti asetuksen (EY) N:o 261/2004 muuttamista koskevan ehdotuksen mukaisesti.

Ehdotuksen 12 artiklassa säädetään hinnanalennuksista, jotka johtuvat vaatimustenmukaisuuden laiminlyönnistä, tai vaihtoehtoisista järjestelyistä, joissa matkapaketin laatu on alkuperäistä huonompi, sekä vahingonkorvauksista. Asiassa C-168/00, Simone Leitner, annetun yhteisöjen tuomioistuimen tuomion mukaisesti 2 kohdassa täsmennetään, että myös aineettomat vahingot on korvattava. Suhteesta muiden oikeudellisten perusteiden mukaisiin korvauksiin säädetään 4 kohdassa.

Ehdotuksen 13 artiklan mukaan matkustaja voi osoittaa viestit, valitukset tai vaatimukset myös matkanvälittäjälle, koska matkanvälittäjä, jonka kautta matkustaja varaa matkapaketin, on usein matkustajan ensimmäinen yhteyspiste. Tällaisten ilmoitusten vastaanottamisen ajankohta on ratkaiseva mahdollisten määräaikojen ja vanhentumisaikojen noudattamisen kannalta.

Matkanjärjestäjillä on 14 artiklan nojalla velvollisuus avustaa vaikeuksiin joutuneita matkustajia.

4.5. Maksukyvyttömyyssuoja (15 ja 16 artikla)

Direktiivissä 90/314/ETY asetettiin matkanjärjestäjälle ja/tai matkanvälittäjälle yleinen velvollisuus järjestää maksukyvyttömyyssuoja, jolla turvataan matkustajien paluukuljetus ja suoritettujen maksujen palauttaminen maksukyvyttömyystilanteessa. Koska jäsenvaltiot ovat valinneet keskenään erilaisia oikeudellisia ratkaisuja, matkanjärjestäjät ja matkanvälittäjät ovat usein joutuneet kärsimään kustannusten päällekkäisyydestä. Mainittua velvollisuutta sovelletaan tämän ehdotuksen 15 artiklan mukaan vain niihin matkapakettien järjestäjiin ja matkanvälittäjiin, jotka helpottavat avustettujen matkajärjestelyjen hankkimista. Samalla 15 artiklassa esitetään tarkempia kriteerejä, jotka koskevat vaaditun suojan tehokkuutta ja kattavuutta.

Rajat ylittävien toimien helpottamiseksi 16 artiklan 1 kohdassa säädetään nimenomaisesti sellaisen maksukyvyttömyssuojan vastavuoroisesta tunnustamisesta, jonka matkanjärjestäjä tai asianomainen matkanvälittäjä hankkii sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Hallinnollisen yhteistyön tukemiseksi jäsenvaltiot veloitetaan 16 artiklassa nimeämään yhteysviranomaisia.

4.6. Avustettuja matkajärjestelyjä koskevat tiedotusvaatimukset (17 artikla)

Jotta osapuolille voidaan taata oikeusvarmuus ja avoimuus, avustettuja matkajärjestelyjä tarjoavien matkanvälittäjien on ilmoitettava matkustajille selkeästi ja näkyvästi, että kukin palveluntarjoaja vastaa vain tarjoamiensa palvelujen suorittamisesta ja että matkustajat eivät voi hyödyntää oikeuksia, jotka unionin lainsäädännössä annetaan matkapaketin ostajille. Poikkeuksena on oikeus ennalta suoritettujen maksujen palautukseen ja tarvittaessa paluukuljetukseen siltä varalta, että itse matkanvälittäjästä tai jostakin palveluntarjoajasta tulee maksukyvytön.

4.7. Yleiset säännökset (18–26 artikla)

Ehdotuksen 18 artiklassa on erityissääntöjä matkapaketeille, joissa matkanjärjestäjä on sijoittautunut ETA:n ulkopuolelle.

Matkapakettien ja avustettujen matkajärjestelyjen varauksia hoitavat matkanvälittäjät ovat 19 artiklan mukaan vastuussa varausvirheistä.

Ehdotuksen 20 artiklassa täsmennetään, että tämä direktiivi ei vaikuta matkanjärjestäjän oikeuteen hakea korvausta kolmansilta osapuolilta.

Direktiivin säännösten pakottavuus vahvistetaan 21 artiklassa.

Direktiivin noudattamisen valvontaa koskeva 22 artikla on vakiosäännös kuluttajansuojalainsäädännössä.

Ehdotuksen 23 artikla on vakiosäännös niiden kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista, joilla tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Samankaltaisia säännöksiä on kuluttajan oikeuksista annetussa direktiivissä (2011/83/EU) ja sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevassa direktiivissä (2005/29/EY).

Ehdotuksen 24 artiklassa komissio velvoitetaan toimittamaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän direktiivin soveltamista koskeva kertomus.

Ehdotuksen 25 artiklan 2 kohdalla muutetaan kuluttajan oikeuksia koskevaa direktiiviä 2011/83/EU sen varmistamiseksi, että kyseistä direktiiviä sovelletaan täysipainoisesti avustettuihin matkajärjestelyihin ja että tiettyjä yleisiä kuluttajan oikeuksia sovelletaan myös matkapaketteihin.

4.8. Loppusäännökset (27–29 artikla)

Ehdotuksen 26 artiklalla kumotaan direktiivi 90/314/ETY. Ehdotuksen 27 artikla on vakiosäännös, jossa säädetään direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja siinä asetetaan 18 kuukauden määräaika saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä. Ehdotuksen 28 ja 29 artikla ovat vakiosäännöksiä.

5. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä ehdotuksella on vain hyvin vähäisiä vaikutuksia talousarvioon. Ainoat toimintakustannukset liittyvät tämän direktiivin soveltamista koskevan kertomuksen laatimiseen, ja niillä katetaan ulkopuolisen alihankkijan suorittaman laatimistyön kustannukset. Toimintamäärärahat ovat 0,2 miljoonaa euroa perusoikeus- ja kansalaisuusohjelman puitteissa sekä noin 0,184 miljoonaa euroa hallinnollisia kustannuksia direktiivin hyväksymistä seuraavien seitsemän vuoden aikana. Menot hoidetaan sisäisillä uudelleenjärjestelyillä, eivätkä ne edellytä määrärahojen lisäystä.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**matkapaketeista ja avustetuista matkajärjestelyistä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/314/ETY kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan, ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen, sen jälkeen, kun säädösehdotus on toimitettu kansallisille parlamenteille, ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹³, ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹⁴, noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä, sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista 13 päivänä kesäkuuta 1990 annetussa neuvoston direktiivissä 90/314/ETY¹⁵ säädetään monista tärkeistä matkapaketteihin liittyvistä kuluttajan oikeuksista ja erityisesti oikeuksista, jotka liittyvät tiedotusvaatimuksiin, elinkeinonharjoittajien vastuuseen matkapaketin toteuttamisesta ja matkanjärjestäjän tai matkanvälittäjän maksukyvyttömyyttä koskevaan suojaan. On kuitenkin tarpeen mukauttaa säädöskehystä markkinoiden kehitykseen, jotta se soveltuisi paremmin sisämarkkinoille, sekä poistaa epätasällisyyksiä ja korjata lainsäädännöllisiä puutteita.
- (2) Matkailulla on keskeinen asema unionin talouksissa, ja matkapaketit muodostavat merkittävän osan matkailumarkkinoista. Matkailumarkkinat ovat muuttuneet huomattavasti sen jälkeen, kun direktiivi 90/314/ETY annettiin. Perinteisten jakelukanavien rinnalla internetistä on tullut yhä tärkeämpi väline matkapalvelujen tarjoamiselle. Matkapalveluja ei yhdistetä vain perinteisten etukäteen järjestettyjen matkapakettien muotoon vaan usein myös räätälöidysti. Monet näistä matkailutuotteista ovat joko oikeudellisesti harmaalla alueella tai eivät kuulu kiistattomasti direktiivin 90/314/ETY soveltamisalaan. Tällä direktiivillä pyritään ulottamaan suojan soveltamisala kattamaan mainittu kehitys, edistämään avoimuutta ja parantamaan oikeusvarmuutta matkustajien ja elinkeinonharjoittajien kannalta.
- (3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'perussopimus', 169 artiklassa määrätään, että unioni myötävaikuttaa kuluttajansuojan korkean tason saavuttamiseen toimenpiteillä, jotka se toteuttaa perussopimuksen 114 artiklan nojalla.

¹³ EUVL C, , s..

¹⁴ EUVL C, , s..

¹⁵ EYVL L 158, 23.6.1990, s. 59.

- (4) Direktiivissä 90/314/ETY annetaan jäsenvaltioille direktiivin täytäntöönpanoa koskeva laaja harkintavalta. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen välillä on edelleen huomattavia eroavaisuuksia. Oikeuden hajanaisuuden vuoksi yrityksille aiheutuvat kustannukset nousevat. Lisäksi rajat ylittävää toimintaa suunnitteleville toimijoille aiheutuu esteitä, mikä rajoittaa kuluttajien valinnanmahdollisuuksia.
- (5) Perussopimuksen 26 artiklan 2 kohdan mukaan sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla taataan tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sekä sijoittautumisvapaus. Matkapakettisopimuksiin ja avustettuihin matkajärjestelyihin liittyviä tiettyjä näkökohtia on yhdenmukaistettava, jotta tällä alalla saataisiin aikaan todelliset kuluttajan sisämarkkinat, joilla vallitsee asianmukainen tasapaino kuluttajansuojan korkean tason ja yritysten kilpailukyvyn välillä.
- (6) Unionissa ei nykyään käytetä hyväksi kaikkia matkapakettimarkkinoiden rajat ylittäviä mahdollisuuksia. Eri jäsenvaltioiden väliset erot matkustajien suojaa koskevissa säännöissä vähentävät matkustajien halukkuutta hankkia matkapaketteja ja avustettuja matkajärjestelyjä toisesta jäsenvaltiosta sekä tiettyyn jäsenvaltioon sijoittautuneiden matkanjärjestäjien ja matkanvälittäjien halukkuutta myydä kyseisiä palveluja toisessa jäsenvaltiossa. Matkapaketteja ja avustettuja matkajärjestelyjä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämistä on siis jatkettava, jotta kuluttajat ja yritykset voivat saada sisämarkkinoista täyden hyödyn, ja samalla voidaan varmistaa kuluttajansuojan korkea taso koko unionissa.
- (7) Suurin osa matkapaketteja ostavista matkustajista on unionin kuluttajalainsäädännössä tarkoitettuja kuluttajia. Aina ei kuitenkaan ole helppoa tehdä eroa kuluttajien ja niiden pienten yritysten edustajien tai ammatinharjoittajien välillä, jotka varaavat yritykseensä tai ammatinharjoittamiseen liittyviä matkoja samojen varauskanavien kautta kuin kuluttajat. Kyseiset matkustajat tarvitsevat usein samanlaisen suojelutason kuin kuluttajat. Suuret yritykset tai organisaatiot sen sijaan toteuttavat työntekijöidensä matkajärjestelyt usein liikematkojen järjestämiseen erikoistuneiden yritysten kanssa tehtyjen puitesopimusten perusteella. Viimeksi mainitun kaltaiset matkajärjestelyt eivät edellytä kuluttajien suojaa vastaavaa suojan tasoa. Siksi tätä direktiiviä olisi sovellettava vain niihin liikematkustajiin, jotka eivät tee matkajärjestelyjä puitesopimuksen perusteella. Jotta estettäisiin muissa kuluttajansuojadirektiiveissä käsitteelle ”kuluttaja” annettuun määritelmään liittyvät sekaannukset, tämän direktiivin nojalla suojattavista henkilöistä käytetään käsitettä ”matkustaja”.
- (8) Koska matkapalveluja voidaan yhdistää monella eri tavalla, matkapaketeiksi on katsottava kaikki matkapalvelujen yhdistelmät, joissa on matkustajien yleensä matkapaketteihin yhdistämiä ominaisuuksia, ja erityisesti yhdistelmät, joissa erilliset matkapalvelut on yhdistetty yhdeksi matkailutuotteeksi, jonka asianmukaisesta toteuttamisesta vastaa matkanjärjestäjä. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön¹⁶ mukaan sillä, yhdistetäänkö matkapalvelut ennen yhteydenpitoa matkustajaan vai matkustajan pyynnöstä tai hänen tekemänsä valinnan mukaan, ei ole merkitystä. Samoja periaatteita olisi sovellettava riippumatta siitä, tehdäänkö varaus matkatoimiston fyysisessä toimipaikassa vai verkossa.
- (9) Avoimuuden vuoksi olisi tehtävä ero matkapakettien ja niiden avustettujen matkajärjestelyjen välillä, joissa verkossa tai matkatoimiston fyysisessä toimipaikassa toimivat matkanjärjestäjät auttavat matkustajia yhdistämään matkapalveluja siten, että matkustaja tekee sopimuksia eri matkapalvelujen tarjoajien kanssa. Avustettuihin

¹⁶ Ks. asia C-400/00, Club Tour, Viagens e Turismo SA v. Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido ja Club Med Viagens Ld, tuomio 30.4.2002, Kok., s. I-04051.

matkajärjestelyihin kuuluvat myös toisiinsa kytketyt varausprosessit, niihin ei liity edellä mainittuja ominaisuuksia eikä niiden vuoksi olisi asianmukaista soveltaa kaikkia matkapaketteihin sovellettavia velvoitteita.

- (10) Markkinoiden muuttumisen vuoksi on täsmennettävä matkapakettien määritelmää soveltamalla vaihtoehtoisia objektiivisia kriteerejä, jotka liittyvät pääasiassa tapaan, jolla matkapalvelut esitellään tai hankitaan, sekä tapauksiin, joissa matkustajat voivat kohtuudella olettaa saavansa direktiivin mukaisen suojan. Tästä on kyse esimerkiksi silloin, kun matkapalveluja hankitaan samaa matkaa tai lomaa varten saman varausprosessin aikana yhdestä myyntipisteestä tai kun kyseisiä palveluja tarjotaan yhteis- tai kokonaishintaan tai niistä veloitetaan yhteis- tai kokonaishinta. On otettava huomioon, että matkapalvelut katsotaan hankituksi saman varausprosessin aikana, jos ne valitaan, ennen kuin matkustaja hyväksyy niitä koskevan maksun.
- (11) Olisi kuitenkin tehtävä ero avustettujen matkajärjestelyjen ja niiden matkapalvelujen välillä, jotka matkustajat varaavat itsenäisesti ja usein eri ajankohtina mutta samaa matkaa tai lomaa varten. Myös verkossa avustetut matkajärjestelyt olisi erotettava linkeistä, joiden kautta matkustajille ainoastaan tiedotetaan yleisellä tasolla muista matkapalveluista, esimerkiksi kun hotelli tai jonkin tapahtuman järjestäjä lisää verkkosivustolleen luettelon kaikista toimijoista, jotka tarjoavat varauksesta riippumatta kuljetuksen kyseiseen hotelliin tai tapahtumaan, tai jos verkkosivuilla käytetään evästeitä tai metatietoa mainosten esittämiseen.
- (12) Lentoliikennepalvelun ostaminen erillisenä yksittäisenä matkapalveluna ei ole matkapaketti eikä avustettu matkajärjestely.
- (13) Olisi asetettava erityisiä sääntöjä matkatoimistojen fyysisille toimipaikoille ja verkossa toimiville matkanvälittäjille, jotka joko tietyn niiden toimipaikkaan tehtävän saman käynnin tai tietyn niiden verkkomyyntipisteeseen otetun saman yhteyden aikana auttavat matkustajia tekemään erillisiä sopimuksia yksittäisten palveluntarjoajien kanssa, sekä verkossa toimiville matkanvälittäjille, jotka helpottavat verkossa tarjottavia toisiinsa kytkettyjä sähköisiä varausmenettelyjä käyttämällä täydentävien matkapalvelujen hankkimista toiselta elinkeinonharjoittajalta kohdennetulla tavalla viimeistään silloin, kun ensimmäisen palvelun varaus vahvistetaan. Näitä sääntöjä sovellettaisiin esimerkiksi silloin, kun kuluttaja varaa ensimmäisenä matkapalveluna esimerkiksi lennon tai junamatkan ja hänelle tarjotaan varauksen vahvistamisen yhteydessä toisen palveluntarjoajan tai edustajan varaussivustolle johtavalla linkillä mahdollisuutta varata täydentävä matkapalvelu, kuten hotellimajoitus valitussa matkakohteessa. Vaikka edellä mainitut järjestelyt eivät ole tässä direktiivissä tarkoitettuja matkapaketteja, koska järjestelyjä hankittaessa ei voida virheellisesti olettaa yhden yksittäisen matkanjärjestäjän vastaavan kaikista matkapalveluista, tällaiset avustetut järjestelyt ovat vaihtoehtoinen ja usein matkapakettien kanssa tiiviisti kilpaileva liiketoimintamalli.
- (14) Velvoitetta, jonka mukaan suoritettujen maksujen palauttamisen ja matkustajien paluukuljetuksen turvaamiseksi on asetettava riittävä vakuus maksukyvyttömyyden varalta, olisi sovellettava myös avustettuihin matkajärjestelyihin tasapuolisen kilpailun takaamiseksi ja kuluttajien suojaamiseksi.
- (15) Elinkeinoonharjoittajien on ilmoitettava järjestelyn luonne selkeästi ja tiedotettava matkustajille näiden oikeuksista, jotta matkustajat saavat selvän kuvan järjestelyistä ja voivat saamiensa tietojen perusteella valita tarjotuista vaihtoehdoista heille sopivan matkajärjestelytyypin. Elinkeinoonharjoittajan ilmoituksen myytävän matkailutuotteen oikeudellisesta luonteesta on vastattava kyseisen tuotteen todellista oikeudellista

luonnetta. Lainvalvontaviranomaisten olisi puututtava tapauksiin, joissa elinkeinonharjoittajat eivät anna matkustajille oikeaa tietoa.

- (16) Matkapakettia tai avustettua matkajärjestelyä määritettäessä olisi otettava huomioon vain yhdistelmät, jotka koostuvat eri matkapalveluista, joita ovat esimerkiksi majoitus, matkustajien kuljetus linja-autolla, junalla, vesiteitse tai ilmaitse sekä autonvuokraus. Tässä direktiivissä tarkoitettua majoitukseksi ei katsota majoitusta asumistarkoituksessa esimerkiksi pitkäkestoisen kielikurssin yhteydessä.
- (17) Muiden matkapalvelujen, joita ovat esimerkiksi sisäänpääsy konsertteihin, urheilutapahtumiin tai teemapuistoihin tai retket, olisi katsottava voivan muodostaa matkapaketin tai avustetun matkajärjestelyn yhdistettynä joko matkustajien kuljetukseen, majoitukseen ja/tai autonvuokraukseen. Edellä kuvatut matkapaketit kuuluisivat tämän direktiivin soveltamisalaan kuitenkin vain, jos kyseinen matkapalvelu on merkittävä osa matkapakettia. Matkapalvelu olisi yleensä katsottava merkittäväksi osaksi matkapakettia, jos sen osuus kokonaishinnasta on yli 20 prosenttia tai jos se on muulla tavoin olennainen osa matkaa tai lomaa. Lisäpalveluja, kuten matkavakuutusta, matkatavaroiden kuljetusta, aterioita ja osana majoitusta tarjottavaa siivousta ei katsota itsenäisiksi matkapalveluiksi.
- (18) On myös täsmennettävä, että matkapaketeiksi on katsottava sopimukset, joilla elinkeinonharjoittaja antaa matkustajalle sopimuksen tekemisen jälkeen oikeuden tehdä valintoja erityyppisten matkapalvelujen valikoimasta samalla tavalla kuin matkalahjakorttia käytettäessä. Matkapalveluista koostuva yhdistelmä katsotaan matkapaketiksi myös silloin, kun elinkeinonharjoittajien välillä siirretään viimeistään ensimmäisen palvelun varausta vahvistettaessa matkustajan nimi tai varaustapahtuman loppuun saattamiseen tarvittavat tiedot. Viimeksi mainituilla tiedoilla tarkoitetaan luottokorttitietoja tai muita maksun saamiseen tarvittavia tietoja. Esimerkiksi matkakohdetta tai matkustusaikoja koskevien tietojen siirtämisen ei yksinään pitäisi riittää.
- (19) Koska matkustajien suojaamisen tarve on lyhytkestoisilla matkoilla vähäisempi, alle 24 tuntia kestävät matkat, joihin ei kuulu majoitusta, ja satunnaisesti järjestettävät matkapaketit olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jotta voidaan välttää elinkeinonharjoittajille aiheutuva tarpeeton rasitus.
- (20) Matkapaketin tärkein ominaisuus on, että vähintään yksi elinkeinonharjoittaja on matkanjärjestäjänä vastuussa koko matkapaketin asianmukaisesta suorittamisesta. Elinkeinonharjoittaja eli yleensä matkatoimiston fyysinen toimipaikka tai verkkomatkatoimisto saisi sen vuoksi toimia pelkästään matkanvälittäjänä tai edustajana ilman matkanjärjestäjälle kuuluvaa vastuuta vain silloin, kun jokin toinen elinkeinonharjoittaja toimii matkapaketin järjestäjänä. Elinkeinonharjoittajan toimintaa tietyn matkapaketin järjestäjänä ei pitäisi määrittää sen mukaan, millä nimikkeellä se harjoittaa liiketoimintaansa, vaan sen mukaan, osallistuuko se tämän direktiivin määritelmän mukaisen matkapaketin luomiseen. Jos kaksi tai useampi elinkeinonharjoittajaa täyttää kriteerin, jonka perusteella matkapalvelujen yhdistelmä katsotaan matkapaketiksi ja jos kyseiset elinkeinonharjoittajat eivät ole tiedottaneet matkustajalle, kumpi niistä on matkapaketin järjestäjä, kaikkien asianomaisten elinkeinonharjoittajien olisi katsottava olevan matkapaketin järjestäjiä.
- (21) Matkapakettien osalta matkanvälittäjien olisi yhdessä matkanjärjestäjän kanssa vastattava tietojen antamisesta ennen sopimuksen tekemistä. Samalla olisi täsmennettävä, että ne ovat vastuussa varausvirheistä. Yhteydenpidon helpottamiseksi erityisesti rajat ylittävissä tapauksissa matkustajalla olisi oltava mahdollisuus ottaa

yhteyttä matkanjärjestäjään myös sen matkanvälittäjän kautta, jolta hän on hankkinut matkapaketin.

- (22) Matkustajan olisi saatava kaikki tarpeelliset tiedot ennen matkapaketin ostamista riippumatta siitä, myydäänkö matkapaketti etäviestinten kautta, matkatoimiston toimipaikassa tai muunlaisia jakelukeinoja käyttämällä. Näitä tietoja antaessaan elinkeinonharjoittajan olisi otettava huomioon niiden matkustajien erityistarpeet, jotka ikänsä tai heikomman fyysisen toimintakykynsä, jonka elinkeinonharjoittaja pystyy kohtuudella ennakoimaan, vuoksi ovat erityisen heikossa asemassa.
- (23) Mainoksissa, matkanjärjestäjän verkkosivustolla tai esitteissä ennen sopimuksen tekemistä tarjottaviin tietoihin kuuluvien keskeisten tietojen, kuten matkapalvelujen pääominaisuuksien tai hintojen, olisi oltava sitovia, jollei matkanjärjestäjä pidätä itselleen oikeutta muuttaa niitä ja jollei tällaisista muutoksista ilmoiteta matkustajalle selkeästi ja näkyvästi ennen sopimuksen tekemistä. Uuden viestintätekniikan ansiosta ei kuitenkaan enää ole tarpeen vahvistaa esitteitä koskevia erityisiä sääntöjä, mutta on syytä varmistaa, että sopimuksen toteuttamiseen vaikuttavista tietyissä tilanteissa tehtävistä muutoksista tiedotetaan osapuolten välillä pysyvällä välineellä siten, että tiedot ovat helposti saatavilla myöhempää käyttöä varten. Tietoihin olisi aina voitava tehdä muutoksia, jos molemmat sopimuspuolet nimenomaisesti sopivat niistä.
- (24) Tässä direktiivissä vahvistetut tiedotusvaatimukset ovat tyhjentäviä mutta eivät vaikuta unionin muussa sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen tiedotusvaatimusten¹⁷ soveltamiseen.
- (25) Kun otetaan huomioon matkapakettisopimusten erityispiirteet, osapuolten oikeudet ja velvollisuudet olisi vahvistettava sekä matkapaketin alkamista edeltävälle että sen jälkeiselle ajalle ja erityisesti siltä varalta, ettei matkapakettia toteuteta asianmukaisesti tai tietyt olosuhteet muuttuvat.
- (26) Koska matkapaketit ostetaan usein kauan ennen niiden toteuttamista, on mahdollista, että ilmenee yllättäviä tapahtumia. Matkustajalla olisi sen vuoksi oltava oikeus siirtää matkapaketti tietyin edellytyksin toiselle matkustajalle. Tällaisissa tilanteissa matkanjärjestäjän olisi voitava saada takaisin maksamansa kulut esimerkiksi, jos alihankkija vaatii maksua matkustajan nimen muuttamisesta tai matkalipun peruutuksesta ja uuden matkalipun antamisesta. Matkustajilla olisi myös oltava mahdollisuus irtisanoa sopimus asianmukaista korvausta vastaan milloin tahansa ennen matkapaketin alkamista ja oikeus purkaa sopimus korvausta maksamatta, jos väistämättömät ja poikkeukselliset olosuhteet, kuten sota tai luonnonkatastrofi, vaikuttavat merkittävästi matkapakettiin. Väistämättömien ja poikkeuksellisten olosuhteiden olisi katsottava olevan kyseessä erityisesti silloin, kun kohteeseen matkustamista neuvotaan välttämään luotettavissa ja julkisissa tiedotteissa, kuten jäsenvaltioiden viranomaisten suosituksissa.
- (27) Erityistilanteissa myös matkanjärjestäjällä olisi oltava oikeus purkaa sopimus ennen matkapaketin alkamista korvausta maksamatta esimerkiksi, jos osanottajien vähimmäismäärä ei täyty ja sopimuksessa on varattu kyseinen mahdollisuus.
- (28) Tietyissä tapauksissa matkanjärjestäjien olisi voitava tehdä yksipuolisia muutoksia matkapakettisopimukseen. Matkustajilla olisi kuitenkin oltava oikeus purkaa sopimus, jos ehdotetuilla muutoksilla muutetaan merkittävästi jotain matkapalvelujen pääominaisuuksista. Hinnankorotuksia olisi voitava tehdä vain, jos matkustajien

¹⁷ Ks. direktiivit 2000/31/EY ja 2006/123/EY sekä asetukset (EY) N:o 1107/2006, (EY) N:o 1008/2008, (EY) N:o 1371/2007, (EY) N:o 181/2011, (EY) N:o 1177/2010 ja (EY) N:o 2111/2005.

kuljetuksesta aiheutuvat polttoainekustannukset, verot tai maksut kolmannelle osapuolelle, joka ei välittömästi osallistu matkapakettiin sisältyvien matkapalvelujen toteuttamiseen, tai matkapakettiin liittyvät valuuttakurssit ovat muuttuneet ja jos sopimuksessa on nimenomaisesti varattu mahdollisuus sekä hinnan korottamiseen että alentamiseen. Hintaa saa korottaa enintään 10 prosenttia matkapaketin kokonaishinnasta.

- (29) On aiheellista antaa oikeussuojakeinoja koskevia erityisiä sääntöjä matkapakettisopimuksen toteuttamiseen liittyvien vaatimustenmukaisuuden laiminlyöntien varalta. Matkustajalla olisi oltava oikeus siihen, että ongelmat ratkaistaan, ja jos merkittävää osa sovituista palveluista ei voida suorittaa, matkustajalle olisi tarjottava vaihtoehtoisia järjestelyjä. Matkustajilla olisi myös oltava oikeus hinnanalennukseen ja/tai vahingonkorvaukseen. Korvauksen olisi katettava myös aineettomat vahingot erityisesti pilalle menneen loman tapauksessa sekä perustelluissa tapauksissa myös kustannukset, jotka ovat aiheutuneet matkustajalle, kun hän on itse ratkaissut ongelman.
- (30) Johdonmukaisuuden varmistamiseksi on aiheellista yhdenmukaistaa tämän direktiivin säännökset matkapalveluja koskevien kansainvälisten sopimusten ja matkustajien oikeuksia koskevan unionin lainsäädännön kanssa. Kun matkanjärjestäjä on vastuussa siitä, ettei matkapakettisopimukseen sisältyviä palveluja suoriteta tai että ne suoritetaan virheellisesti, matkanjärjestäjän olisi voitava vedota palveluntarjoajien vastuun rajoituksiin, jotka on vahvistettu kansainvälisissä sopimuksissa, kuten eräiden kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtenäistämistä Montrealissa vuonna 1999 tehdyssä yleissopimuksessa¹⁸, kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevassa vuonna 1980 tehdyssä yleissopimuksessa¹⁹ (COTIF) sekä matkustajien ja matkatavaroiden kuljettamisesta meritse Ateenassa vuonna 1974 tehdyssä yleissopimuksessa²⁰. Jos matkustajan paluuta lähtöpaikkaan ei ole mahdollista varmistaa väistämättömien ja poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi, matkanjärjestäjän velvollisuutta vastata kustannuksista, jotka aiheutuvat matkustajan oleskelun jatkamisesta matkakohteessa, olisi mukautettava vastaamaan komission ehdotusta²¹, jolla on tarkoitus muuttaa matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä 11 päivänä helmikuuta 2004 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 261/2004²².
- (31) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa matkustajien oikeuksiin tehdä valituksia tämän direktiivin tai jonkin muun asiaan liittyvän unionin säädöksen nojalla, jotta

¹⁸ Neuvoston päätös 2001/539/EY, tehty 5 päivänä huhtikuuta 2001, yleissopimuksen tekemisestä tiettyjen kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtenäistämistä (Montrealin yleissopimus) Euroopan yhteisön puolesta (EYVL L 194, 18.7.2001, s. 38).

¹⁹ Neuvoston päätös 2013/103/EU, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2011, Euroopan unionin liittymistä kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevaan yleissopimukseen (COTIF) koskevan Euroopan unionin ja Valtioiden välisen kansainvälisten rautatiekuljetusten järjestön välisen sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä (EUVL L 51, 23.2.2013, s. 1).

²⁰ Neuvoston päätös 2012/22/EU, annettu 12 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan unionin liittymisestä matkustajien ja matkatavaroiden kuljettamisesta meritse vuonna 1974 tehdyn Ateenan yleissopimuksen vuoden 2002 pöytäkirjaan, lukuun ottamatta sen 10 ja 11 artiklaa (EUVL L 8, 12.1.2012, s. 1).

²¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 261/2004 ja matkustajien ja heidän matkatavaroidensa ilmakuljetusta koskevasta lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta 9 päivänä lokakuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2027/97 muuttamisesta – COM(2013) 130 final.

²² EUVL L 46, 17.2.2004, s. 1.

matkustajilla olisi edelleen mahdollisuus tehdä valituksia matkanjärjestäjälle, liikenteenharjoittajalle tai muulle vastuussa olevalle osapuolelle tai tapauksen mukaan useammalle osapuolelle. On syytä selvittää, että matkustajat eivät voi yhdistää eri oikeusperustoihin pohjautuvia oikeuksia, jos oikeuksilla suojataan samaa etua tai niillä on sama tavoite. Matkanjärjestäjän vastuu ei rajoita oikeutta hakea korvausta kolmansilta osapuolilta, kuten palveluntarjoajilta.

- (32) Jos matkustaja joutuu vaikeuksiin matkan tai loman aikana, matkanjärjestäjän olisi avustettava häntä viivytyksettä. Avun olisi käsitettävä pääasiassa ja tarpeen mukaan terveystalveta, paikallisviranomaisia ja konsuliapua koskevien tietojen antaminen sekä esimerkiksi etäviestintään ja vaihtoehtoiisiin matkajärjestelyihin liittyvä käytännön apu.
- (33) Komissio esitti lentomatkustajien suojasta lentoyhtiön maksukyvyttömyystapauksessa antamassaan tiedonannossa²³ matkustajien suojan parantamiseen lentoyhtiön maksukyvyttömyystapauksessa tähtääviä toimenpiteitä, joita ovat muun muassa lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun asetuksen (EY) N:o 1008/2008²⁴ ja lentomatkustajien oikeuksista annetun asetuksen N:o 261/2004 täytäntöönpanon parantaminen ja tiivis yhteistyö alan toimijoiden kanssa sekä lainsäädäntöaloitteen harkitseminen, jos edellä mainitut toimenpiteet eivät riitä. Koska tiedonanto koskee yksittäisen osion eli lentoliikennepalvelujen ostamista, se ei vaikuta matkapaketteja koskeviin nykyisiin sääntöihin eikä estä lainsäätäjiä antamasta maksukyvyttömyyssuojaa koskevia säännöksiä myös muiden nykyaikaisten matkapalvelujen yhdistelmien ostajien osalta.
- (34) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että matkapaketin tai avustetun matkajärjestelyn ostavat matkustajat saavat täysipainoisen suojan matkanjärjestäjän, avustettua matkajärjestelyä helpottaneen matkanvälittäjän ja kaikkien muiden palveluntarjoajien maksukyvyttömyyden varalta. Jäsenvaltioiden, joihin matkapakettien järjestäjät ja avustettuja matkajärjestelyjä helpottavat matkanvälittäjät ovat sijoittautuneet, olisi varmistettava, että tällaisia matkapalvelujen yhdistelmiä tarjoavat elinkeinonharjoittajat asettavat vakuuden matkustajien suorittamien kaikkien maksujen palauttamisen ja matkustajien paluukuljetuksen turvaamiseksi maksukyvyttömyyden varalta. Vaikka jäsenvaltioille jätetään harkintavalta maksukyvyttömyyssuojan antamistavan suhteen, niiden olisi kuitenkin varmistettava, että niiden kansalliset maksukyvyttömyyssuojajärjestelmät ovat tehokkaita ja pystyvät takaamaan pikaisen paluukuljetuksen ja maksujen palauttamisen kaikille matkustajille, joihin maksukyvyttömyys vaikuttaa. Vaaditussa maksukyvyttömyyssuojassa olisi otettava huomioon matkanjärjestäjän ja asianomaisen matkanvälittäjän tai palveluntarjoajan toiminnan todellinen taloudellinen riski sekä niiden myymien matkapalvelujen yhdistelmien tyyppi, odotettavissa olevat kausivaihtelut sekä ennakkomaksujen suuruus ja niitä koskevat vakuudet. Palveluista sisämarkkinoilla 12 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY²⁵ mukaan tapauksissa, joissa maksukyvyttömyyssuoja voidaan antaa vakuuden tai vakuutuksen muodossa, vakuudeksi on hyväksyttävä muitakin kuin tiettyyn jäsenvaltioon sijoittautuneiden rahoitusalan toimijoiden antamia todistuksia.
- (35) Palvelujen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi tunnustettava sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännön mukainen maksukyvyttömyyssuoja.

²³ COM (2013) 129, 18.3.2013.

²⁴ EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3.

²⁵ EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36.

Jäsenvaltioiden olisi nimettävä yhteysviranomaiset hallinnollisen yhteistyön ja eri jäsenvaltioissa toimivien yritysten valvonnan helpottamiseksi maksukyvyttömyyssuojaan liittyvissä asioissa.

- (36) Avustettuja matkajärjestelyjä koskeviin sopimuksiin sovelletaan unionin yleistä kuluttajansuojalainsäädäntöä ja unionin alakohtaista lainsäädäntöä sekä lisäksi velvollisuutta järjestää maksukyvyttömyyssuoja ja ilmoittaa matkustajille, että kukin yksittäinen palveluntarjoaja on yksinään vastuussa kyseisten matkajärjestelyjen sopimusperusteisesta suorittamisesta.
- (37) On tarpeen suojella matkustajia tilanteissa, joissa matkanvälittäjä järjestää matkapaketin tai avustetun matkajärjestelyn varaamisen ja tekee virheitä varausprosessin aikana.
- (38) On myös tarpeen vahvistaa, että kuluttajat eivät voi luopua tähän direktiiviin perustuvista oikeuksista ja että avustettuja matkajärjestelyjä helpottavat matkanjärjestäjät tai matkanvälittäjät eivät voi välttyä velvollisuuksiltaan toteamalla, että ne toimivat ainoastaan palveluntarjoajina, edustajina tai jossain muussa ominaisuudessa.
- (39) Jäsenvaltioiden on säädettävä niiden kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista, joilla tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja varmistettava seuraamusten täytäntöönpano. Seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varottavia.
- (40) Tämän direktiivin antamisen johdosta on mukautettava tiettyjä kuluttajansuojasäädöksiä. Koska kuluttajan oikeuksista 25 päivänä lokakuuta 2011 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2011/83/EU²⁶ ei nykyisessä muodossaan sovelleta direktiivin 90/314/ETY kattamiin sopimuksiin, on tarpeen muuttaa direktiiviä 2011/83/EU sen varmistamiseksi, että sitä sovelletaan avustettuihin matkajärjestelyihin ja että tiettyjä siinä vahvistettuja kuluttajien oikeuksia sovelletaan myös matkapaketteihin.
- (41) Tämän direktiivin soveltaminen ei saisi rajoittaa sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) 17 päivänä kesäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 593/2008²⁷ sekä kansallisen sopimuslainsäädännön soveltamista niiden näkökohtien osalta, joista direktiivissä ei säädetä. Koska tämän direktiivin tavoitteena on tukea sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja kuluttajansuojan korkean tason saavuttamista, jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa sen tavoitteita vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Unioni voi sen vuoksi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on sen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (42) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita. Ehdotuksessa kunnioitetaan erityisesti perusoikeuskirjan 16 artiklassa vahvistettua elinkeinovapautta ja varmistetaan kuluttajansuojan korkea taso unionissa perusoikeuskirjan 38 artiklan mukaisesti.
- (43) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman mukaisesti sitoutuneet

²⁶ EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64.

²⁷ EUVL L 177, 4.7.2008, s. 6.

perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I luku

Kohde, soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

Kohde

Tämän direktiivin tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja saavuttaa kuluttajansuojan korkea taso lähentämällä jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten tiettyjä osia, jotka liittyvät matkustajien ja elinkeinonharjoittajien välisiin matkapaketteja ja avustettuja matkajärjestelyjä koskeviin sopimuksiin.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan 17 artiklaa lukuun ottamatta matkapaketteihin, joita elinkeinonharjoittajat tarjoavat myytäväksi tai myyvät matkustajille, ja 4–14 artiklaa, 18 artiklaa ja 21 artiklan 1 kohtaa lukuun ottamatta avustettuihin matkajärjestelyihin.
2. Tätä direktiiviä ei sovelleta
 - (a) matkapaketteihin ja avustettuihin matkajärjestelyihin, joiden kesto on alle 24 tuntia, elleivät ne sisällä yöpymistä,
 - (b) rahoituspalveluja koskeviin liitännäissopimuksiin,
 - (c) matkapaketteihin ja avustettuihin matkajärjestelyihin, jotka hankitaan matkustajan työnantajan ja liikematkojen järjestämiseen erikoistuneen elinkeinonharjoittajan välisen puitesopimuksen perusteella,
 - (d) matkapaketteihin, joissa enintään yksi 3 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuista matkapalveluista yhdistetään 3 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun matkapalveluun, jos kyseinen matkapalvelu ei ole merkittävä osa matkapakettia, tai
 - (e) yhtä tiettyä matkapalvelua koskeviin erillisiin sopimuksiin.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- (1) ”matkapalveluilla”
 - (a) matkustajien kuljetusta,
 - (b) majoitusta muussa kuin asumistarkoituksessa,
 - (c) autonvuokrausta tai

- (d) muuta matkailupalvelua, joka ei välittömästi liity matkustajien kuljetukseen, majoitukseen tai autonvuokraukseen;
- (2) ”matkapaketilla” vähintään kahden erityyppisen, samaa matkaa tai lomaa varten yhdistetyn matkapalvelun yhdistelmää, jos
 - (a) kyseiset palvelut kokoa yksi elinkeinonharjoittaja, myös matkustajan pyynnöstä tai hänen tekemänsä valinnan mukaan, ennen kuin kaikki palvelut kattava sopimus tehdään; tai
 - (b) riippumatta siitä, tehdäänkö yksittäisten matkapalvelujen tarjoajien kanssa erillisiä sopimuksia, kyseisiä palveluja
 - (i) ostetaan yhdestä myyntipisteestä saman varausprosessin aikana,
 - (ii) tarjotaan yhteis- tai kokonaishintaan tai niistä veloitetaan yhteis- tai kokonaishinta,
 - (iii) mainostetaan tai myydään ”matkapakettina” tai vastaavalla nimikkeellä,
 - (iv) yhdistetään sen jälkeen, kun on tehty sopimus, jolla elinkeinonharjoittaja antaa matkustajalle oikeuden tehdä valintoja erityyppisten matkapalvelujen valikoimasta, tai
 - (v) ostetaan eri elinkeinonharjoittajilta käyttämällä toisiinsa kytkettyjä verkkovarausmenettelyjä, joissa elinkeinonharjoittajien välillä siirretään viimeistään ensimmäisen palvelun varausta vahvistettaessa matkustajan nimi tai varaustapahtuman loppuun saattamiseen tarvittavat tiedot;
- (3) ”matkapakettisopimuksella” koko matkapakettia koskevaa sopimusta tai jos matkapaketti toteutetaan useampien eri sopimusten nojalla, kaikkia matkapakettiin sisältyviä palveluja koskevia sopimuksia;
- (4) ”matkapaketin alkamisella” matkapaketin toteuttamisen alkamista;
- (5) ”avustetulla matkajärjestelyllä” vähintään kahden erityyppisen, samaa matkaa tai lomaa varten yhdistetyn matkapalvelun yhdistelmää, joka ei ole matkapaketti ja jossa tehdään erilliset sopimukset yksittäisten matkapalvelujen tarjoajien kanssa edellyttäen, että matkanvälittäjä helpottaa yhdistelmän kokoamista
 - (a) erillisten varausten perusteella saman toimipaikassa käynnin tai toimipisteeseen otetun yhteyden aikana; tai
 - (b) hankkimalla täydentäviä matkapalveluja toiselta elinkeinonharjoittajalta kohdennetusti ja toisiinsa kytkettyjen sähköisten varausmenettelyjen avulla viimeistään silloin, kun ensimmäisen palvelun varaus vahvistetaan;
- (6) ”matkustajalla” henkilöä, joka haluaa tehdä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan sopimuksen tai jolla on oikeus matkustaa edellä tarkoitetun sopimuksen perusteella, mukaan luettuna liikematkustajat, jotka eivät matkusta liikematkojen järjestämiseen erikoistuneen elinkeinonharjoittajan kanssa tehdyn puitesopimuksen perusteella;
- (7) ”elinkeinonharjoittajalla” henkilöä, joka toimii liike-, elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa;
- (8) ”matkanjärjestäjällä” elinkeinonharjoittajaa, joka yhdistää ja myy tai tarjoaa myytäväksi matkapaketteja joko suoraan tai toisen elinkeinonharjoittajan välityksellä

tai yhdessä toisen elinkeinonharjoittajan kanssa; jos useampi kuin yksi elinkeinonharjoittaja täyttää jonkin 2 kohdan b alakohdassa esitetyistä kriteereistä, kaikki kyseiset elinkeinonharjoittajat katsotaan matkanjärjestäjiksi paitsi, jos yksi heistä nimetään matkanjärjestäjäksi ja matkustajalle ilmoitetaan asiasta;

- (9) ”matkanvälittäjällä” tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, joka ei ole matkanjärjestäjä ja joka
- (a) myy tai tarjoaa myytäväksi matkapaketteja tai
 - (b) helpottaa sellaisten matkapalvelujen hankkimista, jotka muodostavat osan avustettua matkajärjestelyä, avustamalla matkustajia tekemään erilliset matkapalveluja koskevat sopimukset yksittäisten palveluntarjoajien kanssa;
- (10) ”pysyvällä välineellä” välinettä, jonka avulla matkustaja tai elinkeinonharjoittaja voi tallentaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että ne ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen jäljentämisen muuttumattomina;
- (11) ”väistämättömillä ja poikkeuksellisilla olosuhteilla” tilannetta, johon elinkeinonharjoittaja ei voi vaikuttaa ja jonka seurauksia ei olisi voitu välttää, vaikka kaikki kohtuulliset toimenpiteet olisi toteutettu;
- (12) ”vaatimustenmukaisuuden laiminlyönnillä” matkapakettiin sisältyvien matkapalvelujen suorittamatta jättämistä tai virheellistä suorittamista.

II luku

Tiedotusvelvoitteet ja matkapakettisopimuksen sisältö

4 artikla

Ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ennen kuin matkustaja sitoutuu matkapakettisopimukseen tai muuhun vastaavaan tarjoukseen, matkanjärjestäjä, ja myös matkanvälittäjä, jos matkapaketti myydään matkanvälittäjän kautta, toimittaa matkustajalle seuraavat matkapakettia koskevat tiedot soveltuvin osin:
 - (a) matkapalvelujen pääominaisuudet:
 - (i) matkakohde tai -kohteet, matkareitti ja oleskeluajat päivämäärineen;
 - (ii) kuljetusvälineet ja niiden luonne ja luokka sekä lähdön ja paluun paikka, päivämäärät ja kellonaika tai, jos tarkkaa aikaa ei ole vielä määritelty, arvioitu lähtö- ja paluuaika, matkan aikana tehtävien pysähdysten ajat ja paikat sekä kuljetusyhteydet;
 - (iii) majoituksen sijainti, pääpiirteet ja matkustajaluokka;
 - (iv) sisältyykö matkapakettiin aterioita, ja jos sisältyy, ateriasuunnitelma;
 - (v) matkapaketin kokonaishintaan sopimuksen mukaan sisältyvät tutustumiskäynnit, retki tai retket ja muut palvelut;
 - (vi) toiminnan toteuttamiskieli tai -kielet ja
 - (vii) taataanko liikuntarajoitteiselle henkilöille esteettömyys koko matkan tai loman aikana;

- (b) matkanjärjestäjän ja tarvittaessa matkanvälittäjän toiminimi, maantieteellinen osoite sekä puhelinnumero ja sähköpostiosoite;
 - (c) matkapaketin kokonaishinta veroineen ja mahdollisesti sovellettavine lisämaksuineen ja muine kustannuksineen tai, ellei näitä kustannuksia voida kohtuudella laskea etukäteen, se seikka, että matkustaja saattaa joutua vastaamaan tällaisista lisäkustannuksista;
 - (d) maksuihin liittyvät järjestelyt ja mahdolliset etumaksut tai muut rahoitustakuut, jotka matkustajan on maksettava, sekä niihin liittyvät ehdot;
 - (e) matkapaketin toteuttamiseksi vaadittava vähimmäismäärä osallistujia ja matkapaketin alkamista edeltävä vähintään 20 päivän määräaika matkapaketin peruuttamiselle, jos osallistujien vähimmäismäärä ei täyty;
 - (f) yleiset tiedot passi- ja viisumimääräyksistä, mukaan luettuna viisumien hankkimisajat, joita sovelletaan asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden kansalaisiin, sekä tiedot terveysmääräyksistä;
 - (g) vahvistus siitä, että palvelut muodostavat tässä direktiivisissä tarkoitetun matkapaketin.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava selkeästi ja näkyvästi.

5 artikla

Ennen sopimuksen tekemistä annettavien tietojen sitovuus ja sopimuksen tekeminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkanjärjestäjä ei voi muuttaa matkustajalle 4 artiklan a, c, d, e ja g alakohdan mukaisesti annettuja tietoja, ellei matkanjärjestäjä varaa itselleen oikeutta muuttaa kyseisiä tietoja ja ilmoita matkustajalle kaikista muutoksista selkeästi ja näkyvästi ennen sopimuksen tekemistä.
2. Jos 4 artiklan c alakohdassa tarkoitettuja lisämaksuja tai muita kustannuksia koskevia tietoja ei anneta ennen sopimuksen tekemistä, matkustaja ei ole velvollinen maksamaan kyseisiä maksuja tai muita kustannuksia.
3. Matkanjärjestäjän on sopimuksen tekemisen yhteydessä tai välittömästi sen jälkeen annettava matkustajalle jäljennös sopimuksesta tai sopimuksen vahvistus pysyvällä välineellä.

6 artikla

Matkapakettisopimuksen sisältö ja ennen matkapaketin alkamista toimitettavat asiakirjat

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkapakettisopimukset on laadittu selkeästi ja ymmärrettävästi ja jos ne ovat kirjallisia, helposti luettavassa muodossa.
2. Sopimuksessa tai sopimuksen vahvistuksessa on oltava kaikki 4 artiklassa tarkoitetut tiedot. Lisäksi siinä on oltava seuraavat tiedot:
 - (a) matkustajan esittämät erityisvaatimukset, jotka matkanjärjestäjä on hyväksynyt;
 - (b) tiedot siitä, että matkanjärjestäjä on
 - (i) vastuussa kaikkien matkapakettiin sisältyvien matkapalvelujen asianmukaisesta suorittamisesta;

- (ii) velvollinen avustamaan vaikeuksiin joutunutta matkustajaa 14 artiklan mukaisesti;
 - (iii) velvollinen hankkimaan maksukyvyttömyyssuojan matkustajien suorittamien maksujen palauttamisen ja heidän paluukuljetuksensa turvaamiseksi 15 artiklan mukaisesti sekä ilmoittamaan maksukyvyttömyyssuojasta vastaavan tahon nimen ja yhteystiedot sekä maantieteellisen osoitteen;
- (c) tiedot yhteyspisteestä, johon matkustaja voi tehdä valituksen paikalla havaitsemastaan vaatimustenmukaisuuden laiminlyönnistä;
 - (d) vaikeuksiin joutuneelle matkustajalle avun antamiseen velvollisen matkanjärjestäjän paikallisen edustajan tai yhteyspisteen nimi, maantieteellinen osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite tai, jos tällaista edustajaa tai yhteyspistettä ei ole, puhelinnumero hätätilanteita varten tai tiedot muista tavoista ottaa yhteyttä matkanjärjestäjään;
 - (e) tieto siitä, että matkustaja voi purkaa sopimuksen milloin tahansa ennen matkapaketin alkamista asianmukaista korvausta tai kohtuullista vakiomääräistä peruutusmaksua vastaan, jos tällaiset maksut on vahvistettu 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
 - (f) alaikäisen matkustaessa matkapaketilla, johon sisältyy majoitus, tiedot, joiden avulla alaikäiseen tai hänestä matkakohteessa vastuussa olevaan henkilöön saadaan suoraan yhteys;
 - (g) tiedot käytettävissä olevista vaihtoehtoisista ja verkkovälitteisistä riitojenratkaisumekanismeista.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava selkeästi ja näkyvästi.
4. Matkanjärjestäjän on hyvissä ajoin ennen matkapaketin alkamista toimitettava matkustajalle tarvittavat kuitit, kupongit tai matkaliput sekä tiedot tarkasta lähtöajasta, matkan aikana tehtävistä pysähdyksistä, kuljetusyhteyksistä sekä saapumisajasta.

III luku

Sopimuksen muuttaminen ennen matkapaketin alkamista

7 artikla

Sopimuksen siirtäminen toiselle matkustajalle

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkustaja voi siirtää sopimuksen toiselle henkilölle, joka täyttää kyseiseen sopimukseen sovellettavat ehdot, tiedotettuaan asiasta riittävän ajoissa ennen matkapaketin alkamista matkanjärjestäjälle pysyvällä välineellä.
2. Sopimuksen siirtänyt henkilö ja siirronsaaja vastaavat yhteisvastuullisesti loppumaksusta sekä siirrosta mahdollisesti aiheutuvista lisämaksuista tai muista kustannuksista. Nämä kustannukset eivät saa olla kohtuuttomat eivätkä missään tapauksessa matkanjärjestäjälle aiheutuneita todellisia kustannuksia suuremmat.

8 artikla
Hinnan muuttaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei hintoja saa muuttaa, ellei sopimuksessa ole nimenomaisesti varattu mahdollisuutta niiden korottamiseen ja velvoitettu matkanjärjestäjä alentamaan samassa määrin hintoja seuraavien kustannusten muutosten johdosta:
 - (a) matkustajien kuljetuksesta aiheutuvat polttoainekustannukset,
 - (b) matkapakettiin sisältyviin matkapalveluihin liittyvät verot tai maksut kolmansille osapuolille, jotka eivät välittömästi osallistu matkapaketin toteuttamiseen, mukaan luettuna matkailu- ja laskeutumisverot sekä alukseen nousevilta ja maihinousevilta matkustajilta kannettavat maksut satamissa ja lentokentillä, tai
 - (c) matkapakettiin liittyvät vaihtokurssit.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu hinnankorotus saa olla enintään 10 prosenttia matkapaketin hinnasta.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu hinnankorotus on sallittu vain sillä edellytyksellä, että matkanjärjestäjä ilmoittaa siitä matkustajalle viimeistään 20 päivää ennen matkapaketin alkamista pysyvällä välineellä ja esittää korotuksen perustelun ja laskutavan.

9 artikla
Muiden sopimusehtojen muuttaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei matkanjärjestäjä voi ennen matkapaketin alkamista muuttaa yksipuolisesti muita sopimusehtoja kuin hintaa paitsi, jos
 - (a) matkanjärjestäjä on sopimuksessa varannut itselleen oikeuden kyseisiin muutoksiin,
 - (b) muutos on merkityksetön, ja
 - (c) matkanjärjestäjä tiedottaa matkustajalle muutoksesta pysyvällä välineellä selkeästi ja näkyvästi.
2. Jos matkanjärjestäjän on ennen matkapaketin alkamista huomattavasti muutettava 4 artiklan a alakohdassa määriteltyjen matkapalvelujen pääominaisuuksia tai 6 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja erityisvaatimuksia, matkanjärjestäjän on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava matkustajalle pysyvällä välineellä selkeästi ja näkyvästi
 - (a) ehdotetuista muutoksista ja
 - (b) siitä, että matkustaja voi purkaa sopimuksen ilman seuraamuksia annetussa kohtuullisessa määräajassa ja että ehdotettu muutos katsotaan muussa tapauksessa hyväksytyksi.
3. Jos 2 kohdassa tarkoitettut sopimukseen tehdyt muutokset johtavat matkapaketin laadun huononemiseen tai kustannusten alenemiseen, matkustajalla on oikeus saada asianmukainen hinnanalennus.
4. Jos sopimus puretaan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti, matkanjärjestäjän on palautettava kaikki matkustajalta saadut maksut neljääntoista päivän kuluessa

sopimuksen purkamisesta. Matkustajalla on tapauksen mukaan oikeus saada korvausta 12 artiklan mukaisesti.

10 artikla

Sopimuksen purkaminen ennen matkapaketin alkamista

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkustaja voi purkaa sopimuksen ennen matkapaketin alkamista matkanjärjestäjälle maksettavaa asianmukaista korvausta vastaan. Sopimuksessa voidaan vahvistaa kohtuulliset vakiomääräiset peruutusmaksut purkamisajankohdan ja tavanomaisten kustannussäästöjen perusteella sekä niiden tulojen perusteella, jotka olisi saatu matkapalvelujen vaihtoehtoisesta käytöstä. Jos vakiomääräisiä peruutusmaksuja ei ole määritetty, korvaus vastaa matkapaketin hintaa, josta on vähennetty matkanjärjestäjän säästämät kustannukset.
2. Matkustajalla on oikeus purkaa sopimus ennen matkapaketin alkamista korvausta maksamatta, jos matkakohteessa tai sen välittömässä läheisyydessä vallitsevat väistämättömät ja poikkeukselliset olosuhteet, jotka vaikuttavat merkittävästi matkapakettiin.
3. Matkanjärjestäjä voi purkaa sopimuksen maksamatta korvausta matkustajalle, jos
 - (a) matkalle ilmoittautuneiden osanottajien määrä on sopimuksessa määrättyä vähimmäismäärää pienempi ja matkanjärjestäjä ilmoittaa matkustajalle purkamisesta sopimuksen mukaisen määräajan kuluessa ja vähintään 20 päivää ennen matkapaketin alkamista; tai
 - (b) väistämättömät ja poikkeukselliset olosuhteet estävät matkanjärjestäjää täyttämästä sopimusta, ja matkanjärjestäjä ilmoittaa matkustajalle sopimuksen purkamisesta ilman aiheetonta viivästystä ennen matkapaketin alkamista.
4. Jos sopimus puretaan 1, 2 tai 3 kohdan mukaisesti, matkanjärjestäjä maksaa takaisin matkustajalta perusteettomasti perityt maksut neljäntoista päivän kuluessa.

IV luku

Matkapaketin toteuttaminen

11 artikla

Vastuu matkapaketin toteuttamisesta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkanjärjestäjä on vastuussa sopimuksen kattamien matkapalvelujen toteuttamisesta riippumatta siitä, suorittaako kyseiset palvelut matkanjärjestäjä itse vai muut palveluntarjoajat.
2. Jos jotakin palvelua ei suoriteta sopimuksen mukaisesti, matkanjärjestäjä korjaa vaatimustenmukaisuuden laiminlyönnin, jollei tämä ole epäsuhtaista.
3. Jos merkittävää osaa palveluista ei voida suorittaa sopimuksen mukaisesti tai jos matkustajan paluu lähtöpaikkaan ei toteudu sovitulla tavalla, matkanjärjestäjän on järjestettävä matkan jatkamiseksi tarvittava järjestely sen aiheuttamatta matkustajalle lisämaksuja.
4. Jos matkanjärjestäjä ei voi tarjota sopivia vaihtoehtoisia järjestelyjä tai matkustaja ei hyväksy ehdotettuja vaihtoehtoisia järjestelyjä, koska ne eivät vastaa sopimuksen mukaisia järjestelyjä, matkanjärjestäjän on, siltä osin kun matkapakettiin sisältyy

matkustajien kuljetus, järjestettävä matkustajalle ilman lisämaksua kuljetus vastaavalla kuljetusvälineellä lähtöpaikkaan tai muulle sovitulle paikkakunnalle, jonka matkustaja on hyväksynyt, ja maksettava matkustajalle aiheellinen korvaus 12 artiklan mukaisesti.

5. Jos matkustajan oikea-aikaista paluuta ei ole mahdollista varmistaa väistämättömien ja poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi, matkanjärjestäjä on velvollinen vastaamaan vain niistä oleskelun jatkamisesta aiheutuvista kustannuksista, jotka ovat enintään 100 euroa yötä kohti enintään kolmelta yöltä yhtä matkustajaa kohti.
6. Edellä 5 kohdassa tarkoitettuja kustannuksia koskevia enimmäismääriä ei sovelleta vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteessä 5 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1107/2006²⁸ määriteltyihin liikuntarajoitteisiin henkilöihin, näiden saattajiin, raskaana oleviin naisiin, ilman saattajaa matkustaviin lapsiin eikä erityistä lääkinnällistä apua tarvitseviin henkilöihin sillä edellytyksellä, että matkanjärjestäjälle on ilmoitettu heidän erityistarpeistaan viimeistään 48 tuntia ennen matkapaketin alkamista. Matkanjärjestäjä ei voi vedota väistämättömiin ja poikkeuksellisiin olosuhteisiin voidakseen soveltaa 5 kohdassa tarkoitettuja kustannusten enimmäismääriä, jos asianomainen liikennepalvelujen tarjoaja ei voi vedota kyseisiin olosuhteisiin sovellettavan unionin lainsäädännön nojalla.
7. Jos vaihtoehtoiset järjestelyt johtavat matkapaketin laadun huononemiseen tai kustannusten alenemiseen, matkustajalla on oikeus saada hinnanalennus ja tapauksen mukaan korvaus 12 artiklan mukaisesti.

12 artikla

Hinnanalennus ja vahingonkorvaus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkustajalla on oikeus asianmukaiseen hinnanalennukseen
 - (a) ajanjaksoilta, joina vaatimustenmukaisuuden laiminlyönti esiintyi; tai
 - (b) matkapaketin laadun huononemiseen tai hinnan alenemiseen johtaneista 11 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista vaihtoehtoisista järjestelyistä.
2. Matkustajalla on oikeus saada matkanjärjestäjältä korvausta kaikista vahingoista, myös aineettomista vahingoista, joita hänelle aiheutuu vaatimustenmukaisuuden laiminlyönnin vuoksi.
3. Matkustajalla ei ole oikeutta hinnanalennukseen tai vahingonkorvaukseen, jos
 - (a) matkanjärjestäjä osoittaa, että vaatimustenmukaisuuden laiminlyönti
 - (i) johtuu matkustajasta,
 - (ii) johtuu kolmannelta osapuolelta, jolla ei ole yhteyttä sovittujen palvelujen suorittamiseen, ja on ennalta-arvaamaton eikä sitä voi välttää, tai
 - (iii) johtuu väistämättömistä ja poikkeuksellisista olosuhteista tai
 - (b) jos matkustaja ei ilman aiheutonta viivytystä ilmoita matkanjärjestäjälle paikan päällä havaitsemaansa vaatimustenmukaisuuden laiminlyöntiä, jos kyseinen

²⁸

EUVL L 204, 26.7.2006, s. 1.

tiedotusvaatimus on selkeästi ja nimenomaisesti mainittu sopimuksessa ja on kohtuullinen, kun otetaan huomioon tapauksen olosuhteet.

4. Jos unionia sitovilla kansainvälisillä sopimuksilla rajoitetaan ehtoja, joiden perusteella matkapakettiin sisältyvää palvelua suorittavan palveluntarjoajan on maksettava korvauksia, samoja rajoituksia sovelletaan myös matkanjärjestäjään. Jos kansainvälisillä yleissopimuksilla, jotka eivät sido unionia, rajoitetaan palveluntarjoajan maksettavaksi tulevia korvauksia, jäsenvaltiot voivat rajoittaa matkanjärjestäjän maksamia korvauksia vastaavasti. Muissa tapauksissa matkanjärjestäjän maksettavaksi tulevia korvauksia voidaan rajoittaa sopimuksella edellyttäen, ettei rajoitusta sovelleta tahallisesti aiheutettuun tai vakavasta huolimattomuudesta johtuvaan henkilö- tai muuhun vahinkoon ja että rajoitettu korvaus on vähintään kolminkertainen matkapaketin kokonaishintaan verrattuna.
5. Tämän direktiivin mukainen oikeus korvaukseen tai hinnanalennukseen ei vaikuta asetukseen (EY) N:o 261/2004²⁹, asetukseen (EY) N:o 1371/2007³⁰, asetukseen (EU) N:o 1177/2010³¹ eikä asetukseen (EU) N:o 181/2011³² perustuviin matkustajien oikeuksiin. Matkustajilla on oltava oikeus tehdä valituksia tämän direktiivin ja edellä mainittujen asetusten nojalla, mutta he eivät saa yhdistää samoihin seikkoihin perustuvia oikeuksia eri oikeusperustojen nojalla, jos oikeuksilla suojataan samaa etua tai niillä on sama tavoite.
6. Määräaika valitusten esittämiselle tämän artiklan nojalla on enintään yksi vuosi.

13 artikla

Mahdollisuus ottaa yhteyttä matkanjärjestäjään matkanvälittäjän kautta

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkustaja voi osoittaa matkapaketin toteuttamiseen liittyvät viestit, valitukset tai vaatimukset suoraan sille matkanvälittäjälle, jonka kautta matkapaketti on ostettu. Matkanvälittäjän on ilman aiheutonta viivytystä toimitettava kyseiset viestit, valitukset ja vaatimukset matkanjärjestäjälle. Kun on kyse määräaikaisten ja vanhentumisaikojen noudattamisesta, matkanjärjestäjän katsotaan vastaanottaneen ilmoituksen samana ajankohtana kuin matkanvälittäjä on vastaanottanut sen.

14 artikla

Avustamisvelvoite

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkanjärjestäjä avustaa viivytyksettä vaikeuksiin joutunutta matkustajaa erityisesti

- (a) antamalla terveyspalveluja, paikallisviranomaisia ja konsuliapua koskevia asianmukaisia tietoja ja
- (b) järjestämällä matkustajalle mahdollisuuksia etäviestintään ja vaihtoehtoihin matkajärjestelyihin.

Matkanjärjestäjä voi periä kohtuullisen maksun tällaisesta avusta, jos matkustaja on aiheuttanut tilanteen huolimattomuudella tai tahallisesti.

²⁹ EUVL L 46, 17.2.2004, s. 1.

³⁰ EUVL L 315, 3.12.2007, s. 14.

³¹ EUVL L 334, 17.2.2010, s. 1.

³² EUVL L 55, 28.2.2011, s. 1.

V luku

Maksukyvyttömyyssuoja

15 artikla

Maksukyvyttömyyssuojan tehokkuus ja laajuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueelle sijoittautuneet matkanjärjestäjät ja avustettujen matkajärjestelyjen hankkimista helpottavat matkanvälittäjät asettavat vakuuden matkustajien suorittamien maksujen tehokkaan ja nopean palauttamisen takaamiseksi ja, jos palveluihin sisältyy matkustajien kuljetus, myös matkustajien tehokkaan ja nopean paluukuljetuksen takaamiseksi maksukyvyttömyystapauksissa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun maksukyvyttömyyssuojan yhteydessä on otettava huomioon asianomaisen elinkeinonharjoittajan toimintaan liittyvä tosiasiallinen taloudellinen riski. Maksukyvyttömyyssuojan on katettava kaikki matkustajat riippumatta heidän asuinpaikastaan, lähtöpaikasta ja matkapaketin tai avustetun matkajärjestelyn myyntipaikasta.

16 artikla

Maksukyvyttömyyssuojan vastavuoroinen tunnustaminen ja hallinnollinen yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden on tunnustettava, että matkanjärjestäjän tai avustettujen matkajärjestelyjen hankkimista helpottavan matkanvälittäjän järjestämä maksukyvyttömyyssuoja täyttää niiden kansallisten sääntöjen mukaiset vaatimukset, joilla 15 artikla saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, jos se on järjestetty kyseisen matkanjärjestäjän tai matkanvälittäjän sijoittautumisjäsenvaltion niiden kansallisten sääntöjen mukaisesti, joilla 15 artikla saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä.
2. Jäsenvaltioiden on nimettävä yhteysviranomaiset helpottamaan hallinnollista yhteistyötä ja eri jäsenvaltioissa toimivien matkanjärjestäjien ja avustettujen matkajärjestelyjen hankkimista helpottavien matkanvälittäjien valvontaa. Niiden on ilmoitettava yhteysviranomaisten yhteystiedot kaikille muille jäsenvaltioille ja komissiolle.
3. Yhteysviranomaisten on annettava toistensa käyttöön kaikki tarpeelliset tiedot kansallisista maksukyvyttömyyssuojaa koskevista järjestelmistään sekä tiedot tahosta tai tahoista, joka takaa tai jotka takaavat suojan tietyn niiden alueelle sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan maksukyvyttömyystapauksessa. Niiden on annettava toisilleen mahdollisuus käyttää luetteloja niistä matkanjärjestäjistä ja avustettujen matkajärjestelyjen hankkimista helpottavista matkanvälittäjistä, jotka täyttävät maksukyvyttömyyssuojaan liittyvät velvoitteensa.
4. Jos jäsenvaltiolla on epäilyjä, jotka koskevat sen alueella toimivan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen matkanjärjestäjän tai avustettujen matkajärjestelyjen hankkimista helpottavan matkanvälittäjän maksukyvyttömyyssuojaa, jäsenvaltion on pyydettävä asiasta selvitystä jäsenvaltiolta, johon tämä on sijoittautunut. Jäsenvaltioiden on vastattava toisten jäsenvaltioiden esittämiin pyyntöihin 15 työpäivän kuluessa niiden vastaanottamisesta.

VI luku

Avustetut matkajärjestelyt

17 artikla

Avustettuja matkajärjestelyjä koskevat tiedotusvaatimukset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ennen kuin matkustaja sitoutuu sopimukseen tai avustettuja matkajärjestelyjä koskevaan vastaavaan tarjoukseen, avustettujen matkajärjestelyjen hankkimista helpottavan elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava selkeästi ja näkyvästi,

(a) että kukin palveluntarjoaja vastaa tarjoamiensa palvelujen moitteettomasta sopimusperusteisesta suorittamisesta yksinään; ja

(b) että matkustaja ei voi käyttää tässä direktiivissä yksinomaan matkapakettia käyttäville matkustajille myönnettyjä oikeuksia mutta hänellä on oikeus hänen ennalta suorittamiensa maksujen palautukseen ja, jos palveluihin sisältyy matkustajien kuljetus, oikeus paluukuljetukseen siltä varalta, että itse matkanvälittäjästä tai jostakin palveluntarjoajasta tulee maksukyvytön.

VII luku

Yleiset säännökset

18 artikla

Matkanvälittäjiä koskevat erityiset velvoitteet ETA:n ulkopuolelle sijoittautuneen matkanjärjestäjän tapauksessa

Jos matkanjärjestäjä on sijoittautunut ETA:n ulkopuolelle, jäsenvaltioon sijoittautuneeseen matkanvälittäjään sovelletaan matkanjärjestäjille IV ja V luvussa asetettuja velvoitteita, ellei matkanvälittäjä näytä toteen, että matkanjärjestäjä noudattaa IV ja V luvun säännöksiä.

19 artikla

Vastuu varausvirheistä

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että matkanvälittäjä, joka on sopinut järjestävänsä matkapaketin tai avustettujen matkajärjestelyjen varaamisen tai joka helpottaa tällaisten palvelujen varaamista, on vastuussa varausprosessin aikana tapahtuvista virheistä, elleivät ne johdu matkustajasta tai väistämättömistä ja poikkeuksellisista olosuhteista.

20 artikla

Takautumisoikeus

Jos matkanjärjestäjä tai 15 tai 18 artiklan mukaisesti matkanvälittäjä maksaa korvauksen, myöntää hinnanalennuksen tai täyttää muut tämän direktiivin nojalla sille kuuluvat velvoitteet, tämän direktiivin tai kansallisen lainsäädännön säännöksiä ei voida tulkita siten, että ne rajoittavat sen oikeutta hakea korvausta kolmannelta osapuolelta, joka on vaikuttanut tapahtumaan, jonka johdosta korvausvelvoite, hinnanalennus tai muut velvoitteet syntyivät.

21 artikla
Direktiivin pakottavuus

1. Matkanjärjestäjän ilmoitus siitä, että se toimii yksinomaan matkapalvelun tarjoajana, edustajana tai jossakin muussa ominaisuudessa, tai siitä, että tässä direktiivissä tarkoitettu matkapaketti ei ole matkapaketti, ei vapauta matkanjärjestäjää tässä direktiivissä matkanjärjestäjille asetetuista velvoitteista.
2. Matkustaja ei voi luopua hänelle niiden kansallisten toimenpiteiden perusteella kuuluvista oikeuksista, joilla tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä.
3. Sopimusjärjestely tai matkustajan ilmoitus, jolla välittömästi tai välillisesti poistetaan matkustajille tämän direktiivin nojalla kuuluvat oikeudet tai rajoitetaan niitä tai pyritään kiertämään tämän direktiivin soveltaminen, ei sido matkustajaa.

22 artikla
Täytäntöönpanon valvonta

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tämän direktiivin noudattamisen varmistamiseksi on olemassa riittävät ja tehokkaat keinot.

23 artikla
Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä säännöt seuraamuksista, joita lainvalvontaviranomaiset voivat määrätä elinkeinonharjoittajille tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet seuraamusten täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

24 artikla
Komission suorittama raportointi ja uudelleentarkastelu

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään [viiden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta] kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia direktiivin mukauttamiseksi matkustajien oikeuksien alalla tapahtuneeseen kehitykseen.

25 artikla
Asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2011/83/EU muuttaminen

1. Korvataan asetuksen (EY) N:o 2006/2004 5 kohta seuraavasti:
"5. "5. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi [tämä direktiivi], annettu [antamisen päivämäärä], matkapaketeista ja avustetuista matkajärjestelyistä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/314/ETY (EYVL [...]) kumoamisesta."
2. Korvataan direktiivin 2011/83/EU 3 artiklan 3 kohdan g alakohta seuraavasti:
"g) koskevat matkapaketeista ja avustetuista matkajärjestelyistä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/314/ETY (EYVL [...]) kumoamisesta [antamisen päivämäärä] annetun Euroopan

parlamentin ja neuvoston direktiivin [...] 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja matkapaketteja, lukuun ottamatta 8 artiklan 2 kohtaa sekä 19, 21 ja 22 artiklaa;”.

VIII luku

Loppusäännökset

26 artikla *Kumoaminen*

Kumotaan direktiivi 90/314/EY [18 kuukautta tämän direktiivin voimaantulosta] alkaen.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin tämän direktiivin liitteessä I olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

27 artikla *Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä*

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään [18 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta]. Niiden on toimitettava komissiolle viipymättä nämä säännökset kirjallisina.
2. Niiden on sovellettava näitä säännöksiä [18 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta].
3. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on määriteltävä, miten viittaukset tehdään.
4. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

28 artikla *Voimaantulo*

Tämä direktiivi tulee voimaan [kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*].

29 artikla *Osoitus*

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I³³

Matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista 13 päivänä kesäkuuta 1990 annetun neuvoston direktiivissä 90/314/ETY olevien artiklojen numerointi	Tämän direktiivin artiklojen numerointi
1 artikla	1 artikla (muutettu)
2 artiklan 1 kohta	3 artiklan 2 kohta (muutettu) ja 2 artiklan 2 kohdan a alakohta
2 artiklan 2 kohta	3 artiklan 8 kohta (muutettu)
2 artiklan 3 kohta	3 artiklan 9 kohta (muutettu)
2 artiklan 4 kohta	3 artiklan 6 kohta (muutettu)
2 artiklan 5 kohta	3 artiklan 3 kohta (muutettu)
3 artiklan 1 kohta	poistettu
3 artiklan 2 kohta	poistettu, pääkohdat kuitenkin sisällytetty 4 ja 5 artiklaan (muutettu)
4 artiklan 1 kohta	4 artiklan 1 kohta (muutettu), 6 artiklan 2 kohta (muutettu) ja 6 artiklan 4 kohta (muutettu)
4 artiklan 1 kohdan b alakohdan iv luetelmakohta	poistettu
4 artiklan 2 kohdan a alakohta	6 artiklan 2 kohta (muutettu)
4 artiklan 2 kohdan b alakohta	5 artiklan 3 kohta (muutettu) ja 6 artiklan 1 ja 3 kohta (muutettu)

³³

Tämä luettelo esitetään ainoastaan tiedoksi. Se, että tähän direktiiviin liittyvän luettelossa olevan artiklan ilmoitetaan vastaavan direktiivin 90/314/ETY tiettyä artiklaa, tarkoittaa, että tässä direktiivissä on ainakin tiettyjä elementtejä direktiivissä 90/314/ETY olevasta säännöksestä. Se ei kuitenkaan tarkoita, että kyseisten säännösten sanamuoto olisi sama.

4 artiklan 2 kohdan c alakohta	poistettu
4 artiklan 3 kohta	7 artikla (muutettu)
4 artiklan 4 kohta	8 artikla (muutettu)
4 artiklan 5 kohta	9 artiklan 2 kohta (muutettu)
4 artiklan 6 kohta	9 artiklan 3 ja 4 kohta (muutettu) ja 10 artiklan 3 ja 4 kohta (muutettu)
4 artiklan 7 kohta	11 artiklan 3, 4 ja 7 kohta (muutettu)
5 artiklan 1 kohta	11 artiklan 1 kohta (muutettu)
5 artiklan 2 kohta	12 artiklan 2, 3 ja 4 kohta (muutettu) ja 14 artikla (muutettu)
5 artiklan 3 kohta	21 artiklan 3 kohta (muutettu)
5 artiklan 4 kohta	6 artiklan 2 kohdan c alakohta (muutettu) ja 12 artiklan 3 kohdan b alakohta (muutettu)
6 artikla	11 artiklan 2 kohta (muutettu)
7 artikla	15 artikla (muutettu) ja 16 artikla (muutettu)
8 artikla	poistettu
9 artiklan 1 kohta	27 artiklan 1, 2 ja 3 kohta (muutettu)
9 artiklan 2 kohta	27 artiklan 4 kohta (muutettu)
10 artikla	29 artikla

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

- 1.1 Ehdotuksen/aloitteen nimi
- 1.2 Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)
- 1.3 Ehdotuksen/aloitteen luonne
- 1.4 Tavoitteet
- 1.5 Ehdotuksen/aloitteen perustelut
- 1.6 Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto
- 1.7 Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

- 2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt
- 2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä
- 2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat
- 3.2. Arviodut vaikutukset menoihin
 - 3.2.1. *Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin:*
 - 3.2.2. *Arviodut vaikutukset toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.3. *Arviodut vaikutukset hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.4. *Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa*
 - 3.2.5. *Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
- 3.3. Arviodut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista annetun direktiivin 90/314/ETY tarkistamisesta

1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)³⁴

Osasto 33 – Oikeusasiat

1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne

X Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen**.

☐ Ehdotus/aloite liittyy uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen³⁵.

☐ Ehdotus/aloite liittyy **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**.

☐ Ehdotus/aloite liittyy toimeen, joka on suunnattu uudelleen.

1.4. Tavoitteet

1.4.1. Komission monivuotinen strateginen tavoite (monivuotiset strategiset tavoitteet), jonka (joiden) saavuttamista ehdotus/aloite tukee

Auttaa kansalaisia käyttämään unionin lainsäädäntöön perustuvia oikeuksiaan kuluttajina ja yrittäjinä sisämarkkinoilla ja näin varmistamaan Euroopan oikeudenkäyttöalueen toteutuminen

1.4.2. Erityistavoite (erityistavoitteet) sekä toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä

Erityistavoite nro

Rajat ylittävän kaupan helpottaminen sisämarkkinoilla ja kuluttajien luottamuksen vahvistaminen

Toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä

33.02

³⁴ ABM: toimintoperusteinen johtaminen; ABB: toimintoperusteinen budjetointi.

³⁵ Sellaisina kuin nämä on määritetty varainhoitoasetuksen 49 artiklan 6 kohdan a ja b alakohdassa.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

- Kilpailumyönteisemmän ja tasapuolisemman toimintaympäristön luominen matkailumarkkinoilla toimiville yrityksille;
- matkapakettipalvelujen rajat ylittävän tarjonnan lisääminen vähentämällä rajat ylittävillä matkapakettimarkkinoilla käytävän kaupan kustannuksia ja purkamalla siihen liittyviä esteitä;
- kuluttajille aiheutuvien haittojen vähentäminen ja avoimuuden lisääminen matkapalvelujen yhdistelmiä ostavien matkustajien kannalta.

1.4.4. Tulos- ja vaikutusindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen toteuttamista seurataan

- Rajat ylittävän kaupan kasvu matkapakettimarkkinoilla;
- matkapakettimarkkinoilla toimiville yrityksille säännösten noudattamisesta aiheutuvien kustannusten määrä;
- lainsäädännön mukaisen suojan kattamien lomailevien kuluttajien määrän lisääntyminen;
- niiden kuluttajien määrän väheneminen, jotka joutuvat kärsimään erityyppisiin matkajärjestelyihin liittyvistä ongelmista.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä

- Matkustajien suojan kattavuutta selkeytetään ja ajanmukaistetaan samaa matkaa tai lomaa varten ostettavien matkapalvelujen yhdistelmien osalta erityisesti ulottamalla tarkistetun direktiivin soveltamisala kattamaan verkossa ostettavat matkapaketit ja avustetut matkajärjestelyt sekä täsmentämällä kohdennetusti fyysisissä liiketiloissa toimivien matkatoimistojen kautta tehtyihin varauksiin liittyvän suojan kattavuutta. Tämä johtaa avoimuuden lisääntymiseen kaikkien markkinatoimijoiden eduksi.
- Matkustajille tiedotetaan entistä paremmin heidän ostamistaan matkailutuotteista ja heille taataan entistä selkeämmät oikeussuojakeinot sen varalta, että jokin menee vikaan. Näin vähennetään huomattavasti heille aiheutuvaa haittaa.
- Minimoidaan rajat ylittävän kaupan esteitä ja vähennetään niille elinkeinonharjoittajille säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia, jotka aikovat harjoittaa rajat ylittävää matkapakettien myyntiä.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo

- Ehdotuksella korjataan sisämarkkinoiden pirstoutuneisuutta, joka aiheuttaa kilpailun vääristymistä ja esteitä rajat ylittävää kauppaa harjoittaville toimijoille, sekä parannetaan kuluttajansuojaa ottamalla huomioon markkinoiden viimeaikaiset muutokset.
- Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tätä tavoitetta, koska kansallisten säädösten välillä on eroja, jotka johtavat sisämarkkinoita

haittaaviin esteisiin ja kilpailun vääristymiseen. Jos jäsenvaltiot reagoisivat kukin omalla tavallaan markkinoiden muutoksiin ja unionin lainsäädännön puutteisiin ja epäyhtenäisyyteen, sisämarkkinat jatkaisivat pirstoutumistaan ja ongelma pahenisi entisestään.

1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

- Matkapakettidirektiivin antaminen vuonna 1990 edisti huomattavasti sisämarkkinoiden kehittymistä, koska sen ansiosta kilpailu lisääntyi ja tarjonnan yleinen laatu parani. Ajanmukaistamalla direktiivi pyritään saamaan aikaan vastaavia kuluttajien ja yritysten kannalta myönteisiä tuloksia.
- Kuluttajan oikeuksia koskevalla direktiivillä on samankaltaisia tavoitteita kuin tällä tarkistuksella: rajat ylittävän kaupan esteiden vähentäminen ja kuluttajansuojan korkean tason varmistaminen. Koska direktiiviä kuitenkin aletaan soveltaa jäsenvaltioissa vasta viimeistään 13. kesäkuuta 2014, saadut kokemukset ovat vähäisiä.

1.5.4. *Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut*

- Ehdotus on yhdenmukainen kuluttajansuojan korkean tason toteuttamista koskevan tavoitteen kanssa, sillä se sisältää matkustajan suojaa koskevia velvoittavia sääntöjä, joista jäsenvaltiot tai elinkeinonharjoittajat eivät voi poiketa kuluttajan vahingoksi.
- Ehdotuksella täydennetään voimassa olevaa EU:n lainsäädäntöä, josta mainittakoon erityisesti kuluttajasopimusten kohtuuttomia ehtoja koskeva direktiivi (1993/12/EY), sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi (2005/29/EY), kuluttajan oikeuksia koskeva direktiivi (2011/83/EU), matkustajien oikeuksia koskevat asetukset (asetukset (EY) N:o 2004/261, (EY) N:o 1371/2007, (EY) N:o 1177/2010 ja (EY) N:o 181/2011) sekä sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi 2000/31/EY ja palveluja sisämarkkinoilla koskeva direktiivi 2006/123/EY.
- Lisäksi ehdotus täydentää sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista annettua asetusta (Rooma I) (EY) N:o 593/2008 ja tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annettua asetusta (Bryssel I) (EY) N:o 44/2001; ehdotuksella ei etenkään muuteta niissä olevia matkapakettia koskevia viittauksia, joita tuomioistuin käsittelee yhdistetyissä asioissa C-585/08 and C-144/09 (Pammer ja Alpenhof).

1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

- ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kesto on rajattu**.
- ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
 - ☐ Rahoitusvaikutukset alkavat vuonna VVVV ja päättyvät vuonna VVVV.
- X Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kesto ei ole rajattu**.
- Käynnistysvaihe alkaa vuonna n ja päättyy vuonna n+3,
 - - minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)³⁶

X Suora keskitetty hallinnointi, josta vastaa komissio

- ☐ **Välillinen keskitetty hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty
- ☐ toimeenpanovirastoille
 - ☐ yhteisöjen perustamille elimille³⁷
 - ☐ kansallisille julkisoikeudellisille yhteisöille tai julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yhteisöille
 - ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisia erityistoimia ja jotka nimetään varainhoitoasetuksen 49 artiklan mukaisessa perussäädöksessä
- ☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa
- ☐ Hajautettu hallinnointi yhteistyössä kolmansien maiden kanssa
- ☐ Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa (*tarkennettava*)

Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, huomautuksille varatussa kohdassa olisi annettava lisätietoja.

Huomautukset

Täytäntöönpanon ei odoteta vaativan merkittäviä varoja.

³⁶ Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

³⁷ Sellaisina kuin nämä on määriteltä varainhoitoasetuksen 185 artiklassa.

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset

- Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta viimeistään viiden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia direktiivin mukauttamiseksi matkustajien oikeuksien alalla tapahtuneeseen kehitykseen.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.2.1. Todetut riskit

- direktiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä myöhästyy jäsenvaltioissa

2.2.2. Valvontamenetelmä(t)

- komission tavanomaiset valvonta/rikkomusmenettelyt, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja täytäntöönpanoa

2.2.3. Valvonnan kustannukset ja hyödyt ja todennäköinen vaatimustenvastaisuusaste

- täytäntöönpanon valvontaan ja mahdollisiin rikkomusmenettelyihin liittyvät tavanomaiset kustannukset.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut torjunta- ja suojatoimenpiteet

- Ei sovelleta.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Määrä- rahalaji	Rahoitusosuudet			
	Lukumäärä [Kuvaus.....]	JM/EI- JM ³⁸	EFTA- mailta ³⁹	ehdokas- mailta ⁴⁰	kolman- silta mailta	varainhoito- asetuksen 18 artiklan 1 kohdan aa alakohdassa tarkoitett rahoitusosuudet
	33.02.01 – Perusoikeudet ja kansalaisuus – Oikeuksien suojelun varmistaminen ja kansalaisten voimaannuttaminen	JM	Ei	Ei	Ei	Ei

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Määrä- rahalaji	Rahoitusosuudet			
	Numero [Otsake.....]	JM/EI-JM	EFTA- mailta	ehdokas- mailta	kolman- silta mailta	varainhoito- asetuksen 18 artiklan 1 kohdan aa alakohdassa tarkoitett rahoitusosuudet
	[XX.YY.YY.YY]		KYL- LÄ/EI	KYL- LÄ/EI	KYL- LÄ/EI	KYLLÄ/EI

³⁸ JM = jaksotettut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

³⁹ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁴⁰ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

Tätä liitettä ei täytetä hallinnollisten kulujen vähäisyyden vuoksi. Laskentaperusteena oli yksi AD-virkamies, jonka kokoaikaisesta työpanoksesta 20 prosenttia käytetään siihen, että valvotaan direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja laaditaan kertomus vuonna $n + 5$. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista menoihin:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake:	Numero 3	Oikeus, turvallisuus ja kansalaiset.....
--	-------------	--

PO: JUST			Vuosi ⁴¹ 2014	vuosi 2015	vuosi 2016	vuosi 2017	vuosi 2018	vuosi 2019	vuosi 2020	YHTEENSÄ
• Toimintamäärärahat										
Budjettikohdan numero 33.02.01	Sitoumukset		0	0	0	0	0,200		0	0,200
	Maksut		0	0	0	0	0,200		0	0,200
JUST PO:n määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset						0,200			0,200
	Maksut						0,200			0,200

Ehdotuksen 24 artiklan mukaan direktiivi tarkistetaan vuonna $n+5$. Tarkistuksen yhteydessä tarvitaan todennäköisesti ulkopuolista apua tai tehdään ulkopuolinen tutkimus.

⁴¹ Vuosi n on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

Monivuotisen rahoituskehyn otsake	5	”Hallintomenot”
--	----------	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		vuosi 2014	vuosi 2015	vuosi 2016	vuosi 2017	vuosi 2018	vuosi 2019	vuosi 2020	YHTEENSÄ
PO: JUST									
• Henkilöresurssit		0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,184
• Muut hallintomenot									
JUST PO YHTEENSÄ	Määrärahat	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,184

Monivuotisen rahoituskehyn OTSAKKEESEEN 5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,184
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		vuosi n ⁴²	vuosi n+1	vuosi n+2	vuosi n+3	...ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyn OTSAKKEISIIN 1–5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	0,026	0,026	0,026	0,026	0,226	0,026	0,026	0,384
	Maksut	0,026	0,026	0,026	0,026	0,226	0,026	0,026	0,384

⁴²

Vuosi n on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

3.2.1. Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			vuosi 2014		vuosi 2015		vuosi 2016		vuosi 2017		vuosi 2018		vuosi 2019		vuosi 2020		YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	↓	Tyyp pi ⁴³	Keski määr. kus- tan- nukset	Lukumäärä	Kusta nnus	Lukumäärä	Kusta nnus	Lukumäärä	Kusta nnus	Lukumäärä	Kus- tannus	Lukumäärä	Kus- tannu s	Lukumäärä	Kusta nnus	Lukumäärä	Kusta nnus	Luku määrä yh- teensä
ERITYISTAVOITE 1 ⁴⁴ Täytäntöönpanon tarkastelu																		
- tuotos											1	0,200					1	0,200
- tuotos																		
- tuotos																		
Välisumma erityistavoite 1																		
ERITYISTAVOITE 2...																		
- tuotos																		
Välisumma erityistavoite 2																		
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ											1	0,200					1	0,200

⁴³

Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

⁴⁴

Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 ”Erityistavoitteet”.

3.2.2. Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin

3.2.2.1. Yhteenvedo

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	vuosi 2014	vuosi 2015	vuosi 2016	vuosi 2017	vuosi 2018	vuosi 2019	vuosi 2020	YHTEENS Ä
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 5								
Henkilöresurssit	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,184
Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 5, välisumma	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,184

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 5⁴⁵ sisältymättömät								
Henkilöresurssit								

⁴⁵ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 5 sisällyttämättömät, välisumma								

YHTEENSÄ	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,026	0,184
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Hallintomäärärahojen tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai siirroilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

3.2.2.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokonaislukuina (tai enintään yhden desimaalin tarkkuudella)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikainen henkilöstö)							
33 02 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
XX 01 06 00 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)							
XX 01 01 02 (edustustot EU:n ulkopuolella)							
XX 01 05 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
10 01 05 01 (suora tutkimustoiminta)							
Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)							
XX 01 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
XX 01 02 02 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
XX 01 04 yy	- päätoimipaikassa						
	- EU:n ulkop. edustustoissa						
XX 01 05 02 (epäsuora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
10 01 05 02 (suora							

tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Tavanomaiset valvontatehtävät, joissa seurataan, saattavatko jäsenvaltiot säädöksen ajoissa ja moitteettomasti osaksi kansallista lainsäädäntöään. Kertomuksen laatiminen vuonna n+5.
Ulkopuolinen henkilöstö	Ei sovelleta.

3.2.3. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

- X Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mukainen.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää rahoituskehyksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.⁴⁶

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

[...]

3.2.4. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

- X Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.
- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	vuosi n	vuosi n+1	vuosi n+2	vuosi n+3	...ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

⁴⁶

Katso toimielinten sopimuksen 19 ja 24 kohta.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset sekalaisiin tuloihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoito-vuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁴⁷						
		vuosi n	vuosi n+1	vuosi n+2	vuosi n+3	...ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa:

[...]

Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä

[...]

⁴⁷

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 25 prosentin osuus.